

សុខភាពមនុស្សចាស់

ការការពារជំងឺមិនឆ្លង

International Federation
of Red Cross and Red Crescent Societies

www.ifrc.org Saving lives, changing minds.

ប្រសិទ្ធភាពនៃការឈប់ជក់បារី

ខួរក្បាល៖

ឈប់ជក់បារីរយៈពេល៥ឆ្នាំកាត់បន្ថយហានិភ័យការដាច់សរសៃឈាមក្នុងខួរក្បាលបានពាក់កណ្តាលនៃអ្នកជក់បារី

មាត់និងធ្មេញ៖

ឈប់ជក់បារីរយៈពេល៥ឆ្នាំកាត់បន្ថយ ហានិភ័យមហារីកមាត់បានពាក់កណ្តាលនៃអ្នកជក់បារី

បំពង់ក៖

ឈប់ជក់បារីរយៈពេល៥ឆ្នាំកាត់បន្ថយហានិភ័យដែលទាក់ទងនឹងមហារីកមាត់ និងបំពង់កបានពាក់កណ្តាលនៃអ្នកជក់១០ឆ្នាំកាត់បន្ថយមហារីកដើមបំពង់ក

សួត៖

ឈប់ជក់បារីពីរសប្តាហ៍ដំណើរការសួតមានភាពរីកចម្រើន។ ឈប់ជក់បារី៥សប្តាហ៍សរសៃក្នុងសួត ទាំងអស់ល្អប្រសើរអាចការពារការក្អកនិងលាងសំអាតសួតដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យការឆ្លងរោគ។ រយៈពេល១០ឆ្នាំហានិភ័យនៃការស្លាប់ដោយមហារីកសួតបានពាក់កណ្តាលនៃអ្នកជក់បារី។

សាច់ដុំ និងសន្លាក់៖

សាច់ដុំទាំងអស់ទទួលអុកស៊ីសែនបានច្រើនតាមឈាម

បេះដូង និងឈាម៖

ក្នុងរយៈពេល២០នាទីនៃការឈប់ជក់បារីចង្វាក់បេះដូងនិងសម្ពាធឈាមត្រឡប់មកកម្រិតធម្មតា។ ឈប់រយៈពេល១២ម៉ោងកម្រិតកាបូនម៉ូណូស៊ីដក្នុងដំណក់ឈាមទៅជាធម្មតា។ ឈប់ជក់១ឆ្នាំកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃជំងឺសរសៃឈាមបេះដូងបានពាក់កណ្តាលនៃអ្នកជក់។ ហានិភ័យនៃជំងឺសរសៃឈាមបេះដូងនឹងអ្នកមិនជក់បារី។

ស្បែក៖

កាត់បន្ថយភាពជ្រើវជ្រួញ និងបង្កើនភាពតឹងល្អ។

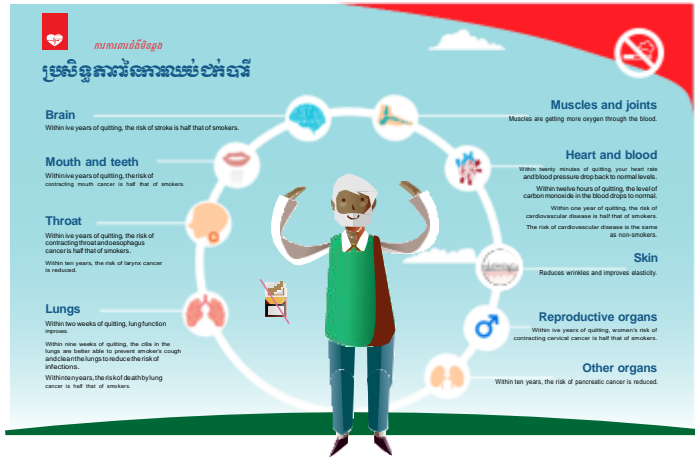
សរីរាង្គបន្តពូជ៖

ស្ត្រីឈប់ជក់បារី៥ឆ្នាំកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃមហារីកមាត់ស្បូនបានពាក់កណ្តាលនៃអ្នកជក់

សរីរាង្គផ្សេងៗ៖

ឈប់ជក់បារី១០ឆ្នាំកាត់បន្ថយហានិភ័យមហារីកលំពែង។

ការការពារជំងឺមិនឆ្លង

ប្រសិទ្ធភាពនៃការឈប់ជក់បារី

- ពីរទៅបីសប្តាហ៍បន្ទាប់ពីឈប់ជក់បារីដំណើរនៃការចែកចាយនិងសូតរបស់អ្នកមានការរីកចម្រើនចាប់ផ្តើមដំណើរការល្អប្រសើរ។ ការដើរនិងហាត់ប្រាណគឺមានភាពងាយស្រួលច្រើន។ ក្នុងរយៈពេលពីរខែដំបូងកាត់បន្ថយស្បែកក្រហម និងដឹងខ្លួនថាមិន ក្អកនិងខាកច្រើនដូចមុនឡើយ។
- ផលប្រយោជន៍រួមមាន៖
  - ក. ការដែលពិបាកដកដង្ហើមរបស់អ្នកបានបាត់
  - ខ. ស្ត្រីប្រឡាក់ផ្ទៃក្រហមលើធ្មេញ ម្រាមដៃ និងក្រចកចាប់ផ្តើមរលុបបាត់
  - គ. ក្លិនផ្សែងដែលជាប់នៅសក់ក្បាល សម្លៀកបំពាក់ រថយន្ត និងផ្ទះបានហើរចាត់
  - ឃ. ថាមពលរបស់អ្នកកើនឡើងនិងជីវិតរបស់អ្នកមានភាពសប្បាយរីករាយល្អប្រសើរឡើង
- ក្នុងរយៈពេល១ទៅ ៩ខែសូតរបស់អ្នកចាប់ផ្តើមដំណើរការល្អ។ អ្នកនៅក្អក និងស្បែកក្រហម ហើយអ្នកការដកដង្ហើមរបស់អ្នកមានភាពងាយស្រួល។

ផលប្រយោជន៍រយៈពេលវែងនៃការឈប់ជក់បារីគឺបង្ហាញឱ្យឃើញច្បាស់ថា៖

- ក្នុងរយៈពេល១ឆ្នាំ៖ អ្នកមានហានិភ័យទាបនៃជំងឺបេះដូងប្រហែលពាក់កណ្តាល។ អ្នកមានហានិភ័យទាបនៃជំងឺរ៉ាំរ៉ៃ ជំងឺផ្លូវដង្ហើម ទឹកនោមផ្អែម និងមហារីក។

- ក្នុងរយៈពេល២ឆ្នាំ៖ អ្នកនឹងឃើញថាហានិភ័យនៃជំងឺមិនឆ្លងចុះទាប និងផ្តល់ឱ្យអ្នកអនុវត្តការប្រព្រឹត្តផ្សេងៗប្រកបដោយសុខភាព
- ក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំ៖ ហានិភ័យនៃជំងឺមហារីកសួតគឺចុះទាបរហូតដល់ពាក់កណ្តាលបើធៀបទៅនឹងអ្នកដែលជក់បារី។ ដូចគ្នាដែរអ្នកមានហានិភ័យទាបក្នុងការមានជំងឺចាញ់មហារីកផ្សេងៗរាប់បញ្ចូលទាំងមហារីកថ្ម បំពង់ក បំពង់អាហារ ក្រលៀន និងតម្រងនោម។
- ក្នុងរយៈពេល២០ឆ្នាំ៖ កាត់បន្ថយហានិភ័យនៃជំងឺបេះដូងអាចប្រៀបធៀបទៅនឹងអ្នកដែលមិនដែលជក់បារីមួយដើមសោះ។ ហានិភ័យរបស់អ្នកស្ទើរតែត្រឡប់ទៅភាពដើមក្នុងកម្រិត ដូចអ្នកដែលមិនដែលជក់បារីសោះ។

២. សួរ

- តើមានមនុស្សប៉ុន្មាននាក់ដែលជក់បារីនៅទីនេះ?
  - តើមានអ្នកណាម្នាក់នៅទីនេះ កំពុងព្យាយាមឈប់ជក់បារី?
  - តើអ្នកមានអារម្មណ៍ដូចម្តេច? តើអ្នកអាចធ្វើដូចម្តេចទើបដឹងថាអ្នកនឹងឈប់ជក់បារីទៅទៀត?
  - តើអ្វីជាគោលដៅការប្រព្រឹត្តពិតប្រាកដរបស់អ្នក?
  - តើមានអ្នកណាម្នាក់ចង់ចែករំលែកបទពិសោធន៍អំពីមូលហេតុដែលធ្វើមានការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តនេះ?
  - តើមានអ្នកណាម្នាក់ចង់ចែករំលែកផែនការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តដែលជួយដល់អ្នកឱ្យបន្តការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្ត?
  - អ្នកណាម្នាក់មានអ្វីដែលជួយគាំទ្រដល់បណ្តាញការងាររបស់អ្នក?
  - តើមានមនុស្សប៉ុន្មាននាក់នៅទីនេះ បានទទួលជោគជ័យក្នុងការឈប់ជក់បារី? តើអារម្មណ៍របស់អ្នកដូចម្តេច? តើអ្នកនិយាយថាទេមិនជក់បារីទេ បានយ៉ាងដូចម្តេច ជាពិសេសនៅពេលដែលអ្នកចង់ជក់បារីខ្លាំងមែនទែន?
  - អ្នកអាចចែករំលែកចំណុចល្អៗរបស់អ្នកក្នុងក្រុមដែលទើបតែនឹងចាប់ផ្តើមការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តរបស់ពួកគេ ដូចជាការទំពារសួរគោរពស្តី ចំណាយពេលវិលានៅជាមួយមិត្តភក្តិជាអ្នកដែលកំពុងព្យាយាមឈប់ និងរក្សាដែររបស់អ្នកឱ្យរស់ខ្មាហរណ៍ការចិត្តស្រព្វកិច្ច។
៣. សូមចាប់ផ្តើមមើលផ្ទាំងរូបភាពឃើញអំពីផលប៉ះពាល់លើខ្លួនទាំងស្រុងយ៉ាងដូចម្តេច?

១. និយាយ

ក្នុងនាមអ្នកជក់បារីឈប់ជក់គឺជាការសម្រេចចិត្តតែមួយដ៏ល្អបំផុតដែលអាចធ្វើដើម្បីការរីកចម្រើននៃគុណភាពជីវិត។ អ្នកដែលឈប់ជក់ បារីបានមុនអាយុ៥១ឆ្នាំគឺមានឱកាសកើនអាយុនៃការស្លាប់១៥ឆ្នាំទៅ មុខប្រៀបធៀបទៅនឹងអ្នកដែលមិនឈប់ជក់បារី។ ទោះបីជាអ្នកជក់បារីឈប់ជក់ក្នុងអាយុ៦០ឆ្នាំកើនអាយុដល់១ឆ្នាំ។ ពេលដែលអ្នកឈប់ជក់ បារីអ្នករស់នៅបានអាយុវែង និងបង្កើនឆ្នាំក្នុងការរស់នៅប្រកប ដោយសុខភាពល្អ។

- ប្រហែល២០នាទីបន្ទាប់ពីជក់បារីចុងក្រោយខ្លួនអ្នកបានចាប់ផ្តើមគិតរួចជាស្រេច អំពីការឆ្លើយតបទៅនឹងការសម្រេចចិត្តឈប់ជក់បារី៖

- ការលើឡើងសម្ពាធឈាមរបស់អ្នកចាប់ផ្តើមថយចុះ សម្រួលសរសៃឈាម និងភាពតានតឹងក្នុងបេះដូង
- ដីពចរបស់អ្នកចុះទាបសម្រួលភាពតានតឹងក្នុងបេះដូង
- កម្តៅបាតដៃបាតជើងកើនឡើងចលនាឈាមរត់របស់អ្នកមានដំណើរការល្អក្នុងខ្លួន
- ប្រហែល៩ម៉ោងបន្ទាប់ពីឈប់ជក់បារីឈាមរបស់អ្នកដែលមានទទួលផលប៉ះពាល់ពីការជក់បារីមានភាពល្អប្រសើរ។ កម្រិតនៃកាបូឌីន មីណូស៊ីដ និងអុកស៊ីសែនក្នុងសរសៃឈាមរបស់អ្នកត្រឡប់មកដំណើរការធម្មតា។
- ក្នុងរយៈពេល ២៤ម៉ោងឱ្យកាសនៃតាំងបេះដូងបានថយចុះដែលប្រព័ន្ធរបស់វាបានជួសជុលដោយខ្លួនឯង។
- ក្នុងរយៈពេល៤៨ម៉ោងបន្ទាប់ពីឈប់ជក់បារីប្រព័ន្ធប្រសាទដែលស្លឹកស្រពន់ដោយសារទម្លាប់ចាប់ផ្តើមដំណើរការជាថ្មី និងវិញ្ញាណនៃរស់ជាតិ និងក្លិនមានការរីកចម្រើន។ ប្រព័ន្ធការពាររាងកាយរបស់អ្នកចាប់ផ្តើមជាសះស្បើយ និងកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការឆ្លងរោគ។

ការការពារជំងឺមិនឆ្លង

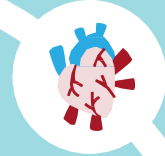

ប្រសិទ្ធភាពនៃការពិសាគ្រឿងស្រវឹងតិចតួច

ខួរក្បាល៖

អ្នកអាចគិតបានច្បាស់បំផុត និងមានអារម្មណ៍ភ្លឺថ្លា ដឹងនូវ អ្វីដែលកើតមានឡើងនៅជុំវិញអ្នក។

ទំហំនៃការយកចិត្តទុកដាក់របស់អ្នកមានភាពល្អប្រសើរជាង ហើយអ្នកអាចផ្តោតលើមនុស្សនិងកិច្ចការបានយូរជាង។

បេះដូង និងឈាម៖

កម្រិតស្ករនៅក្នុងឈាមធម្មតា មានន័យថាភាពតានតឹងក្នុង បេះដូងមានកម្រិតតិច

មាត់ និងធ្មេញ៖

កាត់បន្ថយហានិភ័យមហារីក មាត់

សរីរាង្គផ្សេងៗ៖

ធ្វើមរបស់អ្នកចាប់ផ្តើមត្រឡប់មកភាពធម្មតា ជា សះស្បើយ។
ស្ករក្នុងឈាមមានសភាពធម្មតា មានន័យថាភាព តានតឹងនៃលំពែងមានកម្រិតទាប។
កាត់បន្ថយការប្រឈមនឹងមហារីកដោះ។

បំពង់ក៖

បំពង់វិលាយអាហារចាប់ផ្តើមជាសះស្បើយជួយ កាត់បន្ថយហានិភ័យមហារីកបំពង់ក និងបំពង់វិលាយអាហារ។

១. និយាយ:

នៅពេលអ្នកកាត់បន្ថយការដឹកស្រាមិនលើសពីមួយកូនកែវតូចក្នុងមួយថ្ងៃខ្លួនរបស់អ្នកចាប់ផ្តើមមានអារម្មណ៍មិននឹងនរអាស្រ័យលើចំណុះដែលអ្នកធ្លាប់ដឹកកន្លងមក។ ការលំបាកទាំងនេះគឺពិបាកក្នុងការផ្លាស់ប្តូរខ្លាំងណាស់ ប៉ុន្តែមានន័យថាខ្លួនរបស់អ្នកកំពុងជាសះស្បើយដោយខ្លួនឯង។ ប្រសិនបើអ្នកបន្តដឹកស្រាមិនលើសពីមួយកូនកែវតូចក្នុងមួយថ្ងៃខ្លួនរបស់អ្នកនឹងឆ្លើយតបនូវការវិជ្ជមានមកវិញប្រក្រតីវិញ។

បន្ទាប់ពីបន្តការតាមដានការដឹករបស់អ្នក:

- អ្នកនឹងអាចគិតគិតបានច្បាស់ និងមានអារម្មណ៍រវាងវៃ បានដឹងច្រើនអំពីដែលកំពុងកើតមានជុំវិញខ្លួន។
- នៅពេលអ្នកឈប់ដឹក បញ្ឈប់ការបែកបាក់សរីរាង្គ និងខ្លួនរបស់អ្នកចាប់ផ្តើមជា។
- ក្នុងរយៈពេលពីរឬបីសប្តាហ៍ដំបូងនឹងធ្វើឱ្យអ្នកឆាប់ខឹងប្រហាយម៉ូម៉ោ ហើយអ្នកនឹងមានអារម្មណ៍វិញ្ញាណសប្បាយកើតឡើងជាធាតុហេតុជាមួយការសម្រេចបានរបស់អ្នក។ អ្នកមានអារម្មណ៍ល្អ និងមោទនៈភាពចំពោះខ្លួនឯង និងស្នាដៃសម្រេចបានរបស់ខ្លួន។
- អ្នកនឹងសន្សំលុយខ្លួនឯងបានច្រើន បើមិនដូច្នោះទេអ្នកយកលុយនោះទៅចំណាយលើស្រា។
- ប្រសិនបើអ្នកជាអ្នកដឹកច្រើនឆ្នាំរបស់អ្នកនេះប្រើពេលយូរដើម្បីត្រឡប់មកភាពដើមព្រោះកន្លងមកវាធ្វើការហួសកំណត់រយៈពេលច្រើនឆ្នាំ និងមានភាពហត់ឆ្អើយ។
- ជាការប្រសើរបំផុតអ្នកអាចទប់សាវធាតុរាវដូចជាស្រានេះដែលធ្វើឱ្យខ្លួនអ្នកបាត់បង់ជាតិទឹកក្នុងខ្លួន។ ដូចនេះអ្នកហាក់បីដូចខ្សោះជាតិទឹក។
- ការយកចិត្តទុកដាក់របស់អ្នកអាចមានការរីកចម្រើនហើយអ្នកអាចយកចំណុចនេះដើម្បីបំពេញកិច្ចការជាមួយប្រជាជនក្នុងរយៈពេលវែង។

ប្រសិទ្ធភាពនៃការដឹកស្រាតិច

២. សួរ:

- តើមានមនុស្សប៉ុន្មាននាក់ដែលដឹកស្រាលើសពីមួយកែវតូចក្នុងមួយថ្ងៃ?
- តើមានអ្នកណាម្នាក់នៅទីនេះព្យាយាមកំណត់ការដឹកស្រាតែមួយកែវតូចក្នុងមួយថ្ងៃ?
- តើអ្នកមានអារម្មណ៍ដូចម្តេច? តើអ្នកធ្វើដូចម្តេចទើបប្រាកដថាអ្នកមិនដឹកស្រាលើសពីមួយកូនកែវតូចក្នុងមួយថ្ងៃ?
- តើអ្វីជាគោលដៅការប្រព្រឹត្តិជាក់លាក់របស់អ្នក?
- តើមានអ្នកណាម្នាក់ចង់ចែករំលែកអំពីមូលហេតុដែលធ្វើឱ្យពួកគេផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តិ?
- តើមានអ្នកណាម្នាក់ចង់ចែករំលែកផែនការការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តិរបស់ដែលជួយដល់ពួកគេបន្តការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តិ?
- អ្នកណាម្នាក់ដែលជួយគាំទ្រដល់បណ្តាញការងាររបស់អ្នក?
- តើមានមនុស្សប៉ុន្មានអ្នកដែលបានទទួលជោគជ័យក្នុងការកំណត់ការដឹកស្រាមួយកូនកែវតូចក្នុងមួយថ្ងៃ? តើអ្នកមានអារម្មណ៍ដូចម្តេច? តើអ្នកអាចនិយាយបានដូចម្តេចចំពោះការដឹកស្រាតែមួយកែវតូចជាពិសេសប្រសើរជាងការបន្តការដឹកស្រាច្រើនដូចមុន?
- តើអ្នកអាចចែករំលែកចំណុចល្អៗជាមួយអ្នកដែលនៅក្នុងក្រុមដែលពួកគេទើបតែចាប់ផ្តើមការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តិរបស់ពួកគេ?

សម្រាប់អ្នកដែលដឹកស្រាច្រើនតូចលើកឡើងអំពីជំនាញទាំងឡាយដែលអាចគ្រប់គ្រងបានប្រតិបត្តិការជាមួយគ្រូពេទ្យ។ ប្រសិនបើអ្នកចាប់ផ្តើមមានបទពិសោធន៍អំពីជំនាញផ្សេងៗ សូមស្វែងរកការណែនាំបន្ថែមពីគ្រូពេទ្យ។

៣. សូមចាប់ផ្តើមមើលផ្ទាំងរូបភាពឃើញអំពីផលប៉ះពាល់លើខ្លួនទាំងស្រុងយ៉ាងដូចម្តេច?

ប្រសិទ្ធភាពនៃរបបអាហារត្រឹមត្រូវ (អាហារសុខភាព)

ខួរក្បាល:

អ្នកមានអារម្មណ៍ថា រាងកាយនិងផ្លូវចិត្តរបស់អ្នក
 ពោរពេញដោយថាមពលនិងសម្រានលក់ស្រួល។
 បង្កើន និងព្យាបាលកោសិកាដែលខូចក្នុងខួរក្បាល និង
 ប្រព័ន្ធសរសៃប្រសាទ។
 បង្កើនសមត្ថភាពក្នុងការរៀនសូត្របានប្រសើរ។
 បង្កើនប្រសិទ្ធភាពក្នុងការទប់ទល់ការបាក់ទឹកចិត្ត។

ក្រពះនិងពោះវៀន:

ជាធម្មតា រាងកាយអ្នកដំណើរការជាតិស្ករមុនគេ។ តែ
 ដោយសារអ្នកបានគ្រប់គ្រងជាតិស្ករ ឥឡូវរាងកាយអ្នកក៏
 ទេចជាតិខ្លាញ់នៅក្នុងរាងកាយ និងសរីរាង្គផ្សេងៗ។ ដូច្នេះ
 វាអាចជួយបញ្ចុះទម្ងន់និងជួយឱ្យជាតិស្ករក្នុងឈាមមកធម្ម
 តា។
 ពោះវៀនរបស់អ្នកដំណើរការមានប្រសិទ្ធភាពជាងមុន
 ហើយអ្នកអាចបន្ថែមបង់ជាធម្មតារាល់ថ្ងៃ និងមិនរាក។

បេះដូងនិងឈាម:

ស្រទាប់សរសៃឈាមយឺតបន្តិច និងអាចជួយ
 បង្កើនលំហូរឈាមទៅកាន់ជាលិកា និងសរីរាង្គ
 របស់អ្នក។
 ជាតិខ្លាញ់ក្នុងសរសៃឈាមរបស់អ្នកចាប់ត្រូវបាន
 យកចេញជាបន្តបន្ទាប់ មានន័យថាបេះដូង និង
 សរសៃឈាមអ្នកមិនបាច់ធ្វើការខ្លាំងទេ។
 ជាតិខ្លាញ់ សម្ពាធឈាម ជាតិស្ករក្នុងឈាម ទ្រីគី
 ស៊ីរីត គ្រុធកូស និងអាំងសូលីនដំណើរ ការមក
 ភាពធម្មតាបន្តិចម្តងៗ។
 ពង្រឹងសាច់ដុំក្នុងបេះដូង។

សរីរាង្គផ្សេងៗ:

ថ្លើមរបស់អ្នកជាសរសើរយុទ្ធសាស្ត្រវាមិនចាំបាច់ធ្វើការ
 ធ្ងន់ដូចមុនក្នុងការចម្រោះអាហារអាក្រក់ពីក្នុងចរន្ត
 ឈាម។
 ទម្ងន់ខ្លួន និងខ្លាញ់សរុបធ្លាក់ចុះ។
 រក្សាសភាពភ្នែក អាចបង្ការ ឬពន្យារពេលភ្នែកដែល
 ទាក់ទងនឹងអាយុ ដូចជាព្រិលភ្នែក បាយភ្នែក មីញ៉ូប
 ភ្នែកស្ងួត និងរលាកភ្នែក។

ការការពារជំងឺមិនឆ្លង

ប្រសិទ្ធភាពរបបអាហារសុខភាព

- ៩. បន្ទាប់ពី១សប្តាហ៍: ពោះរៀនរបស់អ្នកដំណើរការមានប្រសិទ្ធភាព ហើយវានឹងបន្ថែមបង្កើនបានស្រួលធម្មតា និងមិនរាក។ ជាតិខ្លាញ់អាក្រក់ក្នុងសរសៃឈាមគឺចាប់ផ្តើមចេញអស់បន្តិចម្តងៗ។
- ១០. បន្ទាប់ពី២សប្តាហ៍: ប្រសិនបើខ្លួនរបស់អ្នកនៅតែធ្ងន់អ្នកអាចចាត់នូវខ្លាញ់ដែលគ្មានសុខភាពមួយចំនួន។
- ១១. បន្ទាប់ពី ១ខែ: ជាតិខ្លាញ់អាក្រក់ក្នុងឈាមចាប់ផ្តើមបន្តចេញអស់បន្តិចម្តងៗមានន័យថាបេះដូង និងនិងសរសៃឈាមរបស់អ្នកមិនប្រឹងធ្វើការខ្លាំង។ ធ្វើរបបសម្រាប់អ្នកជាសរសៃឈាមមិនប្រឹងធ្វើការហួសពេកក្នុងរយៈពេលយូរដើម្បីចម្រោះអាហារអាក្រក់ចេញពីក្នុងប្រព័ន្ធដងខ្លួនរបស់អ្នក។
- ១២. បន្ទាប់ពី ១២សប្តាហ៍: សំខាន់បំផុត ជាតិខ្លាញ់ លើសឈាម ជាតិស្ករ ទ្រីស្តិស ឥន្ទ្រស្រី ក្នុង កម្រិតអាំងសុលីនរបស់អ្នកទាំងអស់នេះត្រូវមានកម្រិតធម្មតាទើបជំងឺមិនឆ្លងមានហានិភ័យទាប។
- ១៣. បន្ទាប់ពី ៦ខែ: អ្នកប្រហែលជាស្រាកទម្ងន់បានច្រើន ហើយមានអារម្មណ៍ល្អ។ ដងខ្លួនរបស់អ្នកទទួលបាននិងកំពុងប្រើវិធានគ្រប់ប្រភេទ និងសារជាតិដែលត្រូវការដើម្បីដំណើរការល្អ។ ការផលិតជាតិស្ករ និងអាំងសុលីនក្នុងឈាមរបស់អ្នកមានកម្រិតធម្មតា។ កម្រិតថាមពលរបស់អ្នកមានការកើនឡើងជាលំដាប់។

១. និយាយ

បរិភោគរបបអាហារសុខភាពមានន័យថាហូបផ្លែឈើ និងបន្លែ ៥មុខរៀងរាល់ថ្ងៃ និងអំបិល ស្ករ និងខ្លាញ់ក្នុងរបបអាហារមានកំណត់។ របបអាហារសុខភាពមានប្រសិទ្ធភាពចំពោះជំងឺមិនឆ្លងទាំងអស់។ របបអាហារសុខភាពមានន័យថាខ្លួនរបស់អ្នកជាវិទ្យាសាស្ត្រមានថាមពលគ្រប់គ្រាន់ តម្រូវនឹងការងារដែលអ្នកធ្វើទៅបានតាមចិត្តប្រសើរបំផុត។ ខ្លួនអ្នកមានសុខភាពល្អអាចប្រឆាំងនឹងជំងឺផ្សេងៗ។

- ១. ការដាច់ចាប់ផ្តើមផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តរបបអាហារសុខភាពខ្លួនរបស់អ្នកចាប់ផ្តើមមានអារម្មណ៍ល្អតិចខ្លះៗ។
- ២. បន្ទាប់ពី១៥នាទី: អ្នកមានអារម្មណ៍ថាមានថាមពលក្នុងរាងកាយ និងខ្វះក្បាល។
- ៣. បន្ទាប់ពី៣ម៉ោងក្រោយ: សរសៃឈាមរបស់អ្នកចាប់ផ្តើមយឺត និងបង្កើន ចរន្តឈាមនៅក្នុងជាលិកា និងសរីរាង្គទាំងឡាយនៃដងខ្លួនរបស់អ្នក។
- ៤. បន្ទាប់ពី ៦ម៉ោងក្រោយ: ខ្លាញ់ក្នុងឈាមរបស់អ្នកចាប់ផ្តើមចម្រាញ់ជាតិខ្លាញ់អាក្រក់ចេញពីសរសៃឈាម។
- ៥. បន្ទាប់ពី ១២ម៉ោងក្រោយ: ខ្លួនរបស់អ្នកនឹងដំណើរការជាតិស្ករដំបូងបង្អស់។ ឥទ្ធិពល: អ្នកដាក់ព្រំដែនកំណត់ជាតិស្ករក្នុងខ្លួនរបស់អ្នកចាប់ផ្តើមទៅវិលាយខ្លាញ់នៅក្នុងខ្លួនជួយអ្នកឱ្យស្រាកទម្ងន់ និងជាតិស្ករក្នុងខ្លួនមានកម្រិតធម្មតា។
- ៦. បន្ទាប់ពី ១៦ម៉ោងក្រោយ: ខ្លួនរបស់អ្នកមានអារម្មណ៍ល្អ អ្នកនឹងដេកលក់ស្រួល ចាប់តាំងពីខ្លួនរបស់អ្នកទទួលបាននូវទៅតាមតម្រូវការ។
- ៧. បន្ទាប់ពី ២៤ម៉ោងក្រោយ: ខ្លួនរបស់អ្នកចាប់ផ្តើមដំណើរចម្រោះនូវសារធាតុទឹក និងជាតិពុលដែលហួសកំណត់ចេញពីប្រព័ន្ធរបស់អ្នក។
- ៨. បន្ទាប់ពី៣ថ្ងៃក្រោយ: អ្នកនឹងស្រាកទម្ងន់ប្រសិនបើអ្នកធ្ងន់។ ការកាត់បន្ថយការលើសឈាមមានភាពរីកចម្រើន ជាតិខ្លាញ់ក្នុងឈាមមានកម្រិតទាប និងជាតិស្ករក្នុងឈាមមានកម្រិតធម្មតា។

២. សួរ

- មានមនុស្សប៉ុន្មាននាក់ដែលហូបរបបអាហារគ្មានសុខភាព?
  - ហេតុអ្វីអ្នកគិតថាវាគ្មានសុខភាព? តើអ្នកបានបរិភោគអ្វីខ្លះ?
  - តើមានអ្នកណាម្នាក់នៅទីនេះឈប់បរិភោគរបបអាហារដែលគ្មានសុខភាព?
  - ហេតុអ្វីបានជាមានការលំបាកក្នុងការឈប់បរិភោគរបបអាហារដែលគ្មានសុខភាព?
  - តើធ្វើដូចម្តេចទើបប្រាកដថាអ្នកឈប់បរិភោគអាហារគ្មានសុខភាព?
  - តើអ្វីជាគោលដៅការប្រព្រឹត្តពិតប្រាកដរបស់អ្នក?
  - តើមានអ្នកណាម្នាក់អាចចែករំលែកមូលហេតុដែលនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្ត?
  - តើមានអ្នកណាម្នាក់ចង់ចែករំលែកផែនការការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តដើម្បីជួយឱ្យខ្លួនអ្នកបន្តការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តប្រកបដោយវិជ្ជមាន?
  - អ្នកណាម្នាក់ដែលជួយគាំទ្រដល់បណ្តាញការងាររបស់អ្នក?
  - តើមានមនុស្សប៉ុន្មានអ្នកនៅទីនេះទទួលបានជោគជ័យក្នុងការផ្លាស់ប្តូររបបអាហារទៅជាបរិភោគអាហារសុខភាព? តើអ្នកមានអារម្មណ៍ដូចម្តេច? តើអ្នកនិយាយថាគ្មានអាហារដែលគ្មានសុខភាពជាពិសេសនៅពេលដែលអ្នកពិតជាចង់ហូបអាហារនោះព្រោះវាអាក្រក់សម្រាប់សុខភាពអ្នក?
  - អ្វីទៅជាប្រភេទអាហារប្រកបដោយសុខភាពដែលអ្នកហូបទៅធ្វើឱ្យមានភាពងាយស្រួលដើម្បីបន្តការប្រព្រឹត្តប្រកបដោយសុខភាព? ហេតុអ្វីអ្នកចូលចិត្តរបបអាហារទាំងនោះ?
  - តើអ្នកអាចចែករំលែកបទពិសោធន៍ល្អជាមួយអ្នកដែលទើបចាប់ផ្តើមការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តបានឬទេ?
៣. សួរចាប់ផ្តើមមើលផ្ទាំងរូបភាពឃើញអំពីផលប៉ះពាល់លើខ្លួនទាំងស្រុងយ៉ាងដូចម្តេច?

អំបិលមានកំណត់មានន័យថា:

កសម្រាប់មនុស្សចាស់មិនឱ្យហូបលើសពី១ស្លាបព្រាកាហ្វេពេញនៃអំបិលក្នុង១ថ្ងៃ។ កុមារតូចៗតិចជាងមនុស្សចាស់។ អ្នកត្រូវចាប់ផ្តើមជៀសវាងការរំពៃមអំបិលនៅពេលចំរើនអាហារឬនៅពេលបរិភោគអាហារនៅលើតុ។ អ្នកអាចកាត់បន្ថយទឹកស៊ីអ៊ីវនិងទឹកជ្រលក់មានជាតិប្រៃផ្សេងៗ។

ស្ករមានកំណត់មានន័យថា:

កំណត់សម្រាប់ស្ត្រីប្រើស្ករស្រមោល៦ស្លាបព្រាកាហ្វេក្នុង១ថ្ងៃ។ សម្រាប់បុរសស្រមោល៨ស្លាបព្រាកាហ្វេ។ ជាទូទៅជៀសវាងឬកំណត់បង្កែម ដីខេក ប៊ីស្កុត ស្ករតូឡា ផឹកជាតិហ្គ្លុយស៊ុន និងទឹកផ្លែឈើនិងបន្លែមួយចំនួន។

ខ្លាញ់មានកំណត់:

កំណត់សម្រាប់មនុស្សចាស់៥ស្លាបព្រាកាហ្វេ។ អាំង ចៀន ស្ពោ ឬចំហុយអាហារជាជាងនា។ នៅពេលរៀបចំអាហារត្រូវយកវិស្សកចេញមិននឹងចំរើន។

ប្រសិទ្ធភាពនៃការធ្វើពលកម្មឬការហាត់ប្រាណ

ខួរក្បាល៖

ភាពស្ងប់ស្ងាត់មានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់ខួរក្បាល។ ជាសះស្បើយពីភាពតានតឹងយ៉ាងឆាប់រហ័ស។ បង្កើនភាពវាងវៃ និងសម្រានលក់ស្រួល។

សួត៖

សួត និងសាច់ដុំជួយឱ្យអ្នកដកដង្ហើមចេញចូលបានស្រួលហើយរឹងមាំ។

ស្បែក៖

ស្បែកតឹងភ្លឺល្អ។

សាច់ដុំ និងសន្លាក់៖

បង្កើនលំហូរអុកស៊ីសែនទៅកាន់សាច់ដុំ។ សាច់ដុំ និងជាលិកាភ្ជាប់សាច់ដុំទៅឆ្អឹងបានរឹងមាំល្អ។ សន្លាក់អាចបត់បែនបានច្រើន និងមិនងាយរងរបួស។

បេះដូង និងឈាម៖

សាច់ដុំបេះដូងមានភាពខ្លាំង។ បេះដូងរបស់អ្នកមិនចាំបាច់ដំណើរការខ្លាំងពេក ក្នុងការបូមឈាមទៅសរីរាង្គផ្សេងៗ។ រាងកាយបានធូរស្បើយដោយសារលំហូរឈាមបានរត់សព្វរាងកាយ។

ក្រពះ និងពោះវៀន៖

កាត់បន្ថយការទល់លាមក

ឆ្អឹង៖

បង្កើនកំហាប់ឆ្អឹង កាត់បន្ថយហានិភ័យក្នុងការបាក់ឆ្អឹងនៅពេលដែលអ្នកធ្វើការធ្ងន់ៗ។

សរីរាង្គផ្សេងៗ៖

ឥរិយាបថឬការពត់ពែនដងខ្លួនអាចជួយឱ្យដងខ្លួនអ្នកមានភាពបត់បែនបានប្រសើរ។ ដូច្នេះរាងកាយអ្នកកម្ចាត់ជាតិខ្លាញ់ដែលលើសនៅក្នុងសរសៃឈាម ហើយអ្នកអាចស្រែកទម្ងន់បាន។

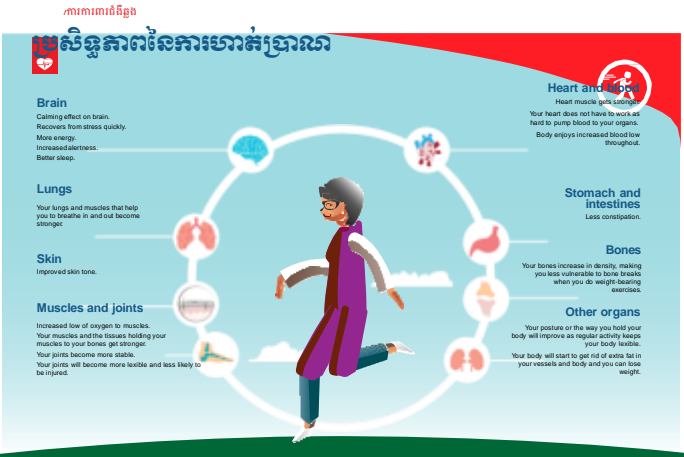
ប្រសិទ្ធភាពនៃការហាត់ប្រាណ

- ស្ងួត និងសាច់ដុំជួយអ្នកក្នុងការដកដង្ហើមចេញចូលបានខ្លាំងជាងមុន។
- កាត់បន្ថយភាពតានតឹងរបស់អ្នក ធ្វើឱ្យអ្នកមានភាពស្ងប់ស្ងៀម និងកាត់បន្ថយការឆាប់ខឹង។
- ឥរិយាបថប្រៀបដៃលទ្ធផលរបស់អ្នកប្រកាន់យកខ្លាំងក្នុងការរក្សាការហាត់ប្រាណជាប្រចាំគឺជួយឱ្យដងខ្លួនរបស់អ្នកមានភាពរីកចម្រើនបត់បែនតាមការលះលេង។
- ខ្លួនរបស់អ្នកនឹងកាត់បន្ថយជាតិខ្លាញ់ដែលមានបន្ថែមក្នុងសរសៃឈាម និងអាចសម្រកទម្ងន់។

២. សួរ

- តើមានមនុស្សប៉ុន្មាននាក់បានចាប់ផ្តើមហាត់ប្រាណ? តើមានអារម្មណ៍ដូចម្តេច? តើអ្នកធ្វើដូចម្តេចទើបប្រាកដថាអ្នករក្សានូវភាពសកម្មនេះ?
- តើអ្វីជាគោលដៅការប្រព្រឹត្តទឹកចិត្តពិតប្រាកដរបស់អ្នក?
- តើមានអ្នកណាម្នាក់ចង់ចែករំលែកមូលហេតុដែលធ្វើឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្ត?
- តើមានអ្នកណាម្នាក់ចង់ចែករំលែកផែនការការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តដែលជួយដល់អ្នកបន្តនូវការផ្លាស់ប្តូរនេះ?
- តើមានអ្នកណាម្នាក់ដែលជួយគាំទ្រដល់បុគ្គលិកការងាររបស់អ្នក?
- តើមានអ្នកណាម្នាក់នៅទីនេះបានហាត់ប្រាណយ៉ាងហោចណាស់៣០នាទីក្នុងមួយថ្ងៃ? តើអ្នកមានអារម្មណ៍ដូចម្តេច? តើអ្នករក្សាភាពសកម្មនេះបានយ៉ាងដូចម្តេច ជាពិសេសនៅពេលដែលអ្នកចង់អង្គុយឬទម្រេកខ្លួនចុះ?
- តើអ្នកអាចចែករំលែកចំណុចល្អដល់ដៃដល់ជំនុំចាប់ផ្តើមហាត់ប្រាណឱ្យបានសកម្មខ្លាំងក្លា?

៣. សូមចាប់ផ្តើមមើលផ្ទាំងរូបភាពឃើញអំពីផលប៉ះពាល់លើខ្លួនទាំងស្រុងយ៉ាងដូចម្តេច?

១. និយាយ

បន្ទាប់ពីការហាត់ប្រាណមានប្រសិទ្ធភាពជាច្រើនលើដងខ្លួន។ នៅពេលហាត់ប្រាណលើកដំបូងហាក់បីដូចមានការពិបាកក្នុងខ្លួន ព្រោះដងខ្លួនរបស់យើងមានប្រតិកម្មជាមួយនឹងសកម្មភាពថ្មី បន្ទាប់មកនឹងមានការរីកសម្រួល។ នៅពេលដែលអ្នកសកម្មដំណើរការឈាមរត់ក្នុងខ្លួនរបស់អ្នកមានដំណើរការល្អ ហើយបង្កើនអុកស៊ីសែនទៅក្នុងសាច់ដុំ ដូចគ្នានឹងការបង្កើនកម្ដៅសាច់ដុំ និងចង្វាក់បេះដូងរបស់អ្នកកើនឡើងធ្វើឱ្យបេះដូងខ្លាំង។

- ដូចនេះបន្តរក្សាសកម្មភាព:
- បង្កើនភាពរឹងមាំ និងកំហាប់ឆ្អឹងជួយដល់អ្នកកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការបាក់ឆ្អឹង។
  - សាច់ដុំ និងជាលិកាសាច់ដុំឆ្អឹងជួយដល់ឆ្អឹងអ្នកមានភាពរឹងមាំ។
  - សន្លាក់របស់អ្នកមានលំនឹងល្អ។
  - សន្លាក់របស់អ្នកបត់បែនបានច្រើន និងកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់។
  - សាច់ដុំរបស់អ្នកខ្លាំងជាងមុន។
  - អ្នកអាចធ្វើការហាត់ប្រាណ និងធ្វើចលនាបានដោយងាយស្រួល និងបានយូរដោយមិនមានការហត់ឡើយ។
  - សាច់ដុំបេះដូងរបស់អ្នកកាន់តែរឹងមាំ និងធំជាងមុន។
  - បេះដូងរបស់អ្នកមិនពិបាកធ្វើការជម្រុញឈាមទៅសរីរាង្គរបស់អ្នក។
  - ខ្លួនអ្នកជាសះស្បើយយ៉ាងឆាប់រហ័សពីភាពតានតឹង។
  - ឈាមរបស់អ្នកផ្ទុកដោយសារធាតុបម្រុងនិងអុកស៊ីសែននៅក្នុងខ្លួន និងរុញខ្យល់ភ្នែកចេញមកក្រៅ ធ្វើឱ្យខ្លួនអ្នកមានផលល្អយ៉ាងច្រើន។
  - កាត់បន្ថយហានិភ័យនៃជំងឺសរសៃឈាមបេះដូងសម្រាប់អ្នក។

ការការពារជំងឺមិនឆ្លង

ការជួយសង្គ្រោះបន្ទាន់នៃជំងឺគាំងបេះដូង

តើធ្វើដូចម្តេចទើបមើលដឹងថាគាំងបេះដូង?

ឈឺចាប់ឬពិបាក
ចំកណ្តាលទ្រូង

ឈឺចាប់ឬពិបាក
ក្នុងដៃ

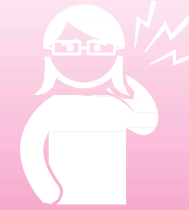
ឈឺចាប់ឬពិបាក
ស្មាខាងឆ្វេងឬផ្នែកខាងក្រោមស្មា

ដកដង្ហើមខ្លី

មានអារម្មណ៍ចង់ក្អក
ឬក្អក

ឈឺខ្នង
ឬថ្គាម

ស្ត្រី

បុរស

ឈឺចាប់ឬពិបាក
ចំកណ្តាលទ្រូង

ឈឺចាប់ឬពិបាកខាងក្រោម
ដើមដៃខាងឆ្វេងស្មាឬខ្នង

ឈឺចាប់ឬពិបាក
ថ្គាម

មានអារម្មណ៍ឈឺក្បាលតិចៗ ខ្សោយ
បែកញើស រងារឬត្រជាក់

ចប់ដង្ហើម ឬដកដង្ហើមមិនរួច
ពិបាកក្នុងទ្រូង

មានអារម្មណ៍ចង់ក្អក ឬក្អក

ប្រសិនបើមានសញ្ញាទាំងនេះកើតឡើង:

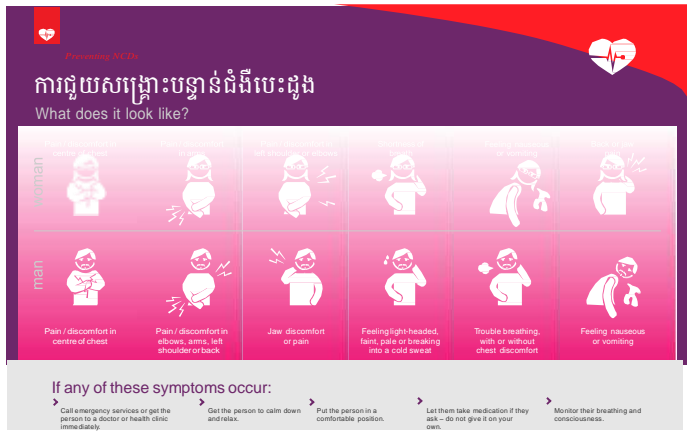
➢ ទូរស័ព្ទទៅសេវាសង្គ្រោះបន្ទាន់ ឬយក
ជនរងគ្រោះទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិត ឬបញ្ជូន
ទៅ មណ្ឌលសុខភាពជាបន្ទាន់។

➢ ដាក់ជនរងគ្រោះឱ្យសម្រាក និង
សម្រួលអារម្មណ៍

➢ ដាក់ជនរងគ្រោះក្នុង
ស្ថានភាពល្អ

➢ ឱ្យជនរងគ្រោះពិសាថ្នាំដែលធ្លាប់
ពិសា និងឱ្យគាត់យកពិសាដោយ
ខ្លួនឯង

➢ តាមដានការដកដង្ហើមចេញ
និងដង្ហើមចូលរបស់ជនរងគ្រោះ

ការជួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ជំងឺបេះដូង

ជំងឺគាំងបេះដូងនៅពេលដែលឈាមមិនអាចចូលទៅដល់បេះដូងព្រោះសរសៃឈាមបណ្តាលឱ្យបេះដូងឈប់ដើរ

តើធ្វើដូចម្តេចទើបមើលជឿន?

រោគសញ្ញាអាចប្រែប្រួល ប៉ុន្តែមនុស្សភាគច្រើនទទួលរងគ្រោះគាំងបេះដូងដោយសារមិនសប្បាយចិត្តដូចជា មានអារម្មណ៍ក្រៀមក្រំ ឬឈឺចំកណ្តាលទ្រូង បន្ថែមលើនោះមនុស្សដែលមានទុក្ខសោក ការគាំងបេះដូងអាចមានសញ្ញា:

- មានអារម្មណ៍ឈឺផ្នែកខាងលើនៃដងខ្នង
- ដកដង្ហើមខ្លី
- បែកញើសត្រជាក់ ចង់ក្អួត និងវិលមុខ

ប្រសិនបើមានសញ្ញានេះកើតមានឡើង:

- ទូរស័ព្ទទៅសេវាសង្គ្រោះបន្ទាន់ឬយកមនុស្សទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិត ឬមណ្ឌលសុខភាពជាបន្ទាន់។
- ដាក់មនុស្សឱ្យសម្រួលអារម្មណ៍ និងសម្រាក។
- ដាក់មនុស្សក្នុងស្ថានភាពល្អ។
- ឱ្យពិសាថ្នាំដែលគាត់ធ្លាប់ពិសា ឱ្យគាត់យកពិសាដោយខ្លួនឯង
- តាមដានការដកដង្ហើមចេញចូលរបស់គេ

សង្គ្រោះបន្ទាន់នៃការដាច់សរសៃឈាមក្នុងខួរ

តើធ្វើដូចម្តេចទើបមើលដឹងថាដាច់សរសៃឈាមក្នុងខួរ?

មុខ

រៀចមុខ

ដៃ

ដៃម្ខាងធ្លាក់ចុះ

និយាយ

និយាយទាក់ៗ
ឬអាក់ៗ

ទូរស័ព្ទទៅ

សេវាសង្គ្រោះបន្ទាន់

ប្រសិនបើមានសញ្ញាខាងលើនេះកើតឡើង៖

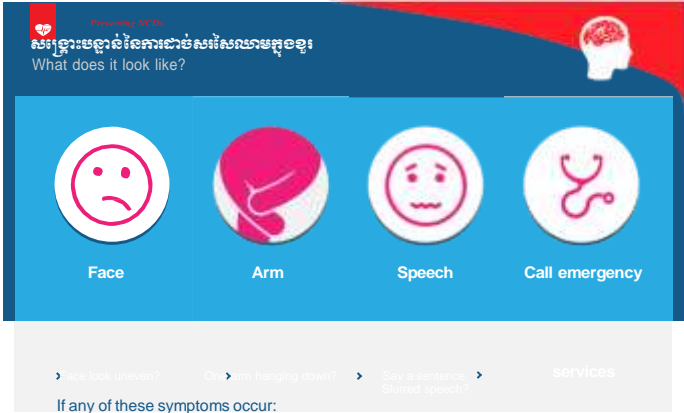
➢ ទូរស័ព្ទទៅសេវាសង្គ្រោះបន្ទាន់ ឬយកជនរងគ្រោះទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិត ឬបញ្ជូនទៅមណ្ឌលសុខភាពជាបន្ទាន់។

➢ ដាក់ជនរងគ្រោះឱ្យសម្រាក និងសម្រួលអារម្មណ៍

➢ ដាក់ជនរងគ្រោះក្នុងស្ថានភាពល្អ

➢ តាមដានការដកដង្ហើមចេញ និងដង្ហើមចូលរបស់ជនរងគ្រោះ

សង្គ្រោះបន្ទាន់នៃការដាច់សរសៃឈាមក្នុងខួរ

ដាច់សរសៃឈាមក្នុងខួរក្បាលនៅពេលដែលអ្នកស៊ីសែនមិនអាចទៅដល់ខួរក្បាលរបស់អ្នកព្រោះស្ទះសរសៃឈាម

មើលដូចម្តេចទើបដឹង?

សញ្ញាកើតមានឡើងភ្លាមៗ និងអាស្រ័យលើទីតាំង និងទំហំនៃការប៉ះពាល់ផ្នែកណាមួយនៃខួរក្បាល។ គ្រប់ករណីគឺផ្សេងៗគ្នាប៉ុន្តែសញ្ញាអាចកើតមានដូចជា:

- ស្មុត និងខ្សោយមួយរំពេច លើផ្ទៃមុខ ដៃឬជើង ជាពិសេសផ្នែកម្ខាងនៃដងខ្លួន
- រង្វេងមួយរំពេច មានបញ្ហាក្នុងការនិយាយ និងមិនយល់
- ភ្នែកទាំងសងខាងមើលមិនឃើញមួយរំពេច
- មានបញ្ហាក្នុងការដើរ វិលមុខ ធ្លាក់ចោលឬបាត់បង់ការគ្រប់គ្រងខ្លួន
- ឈឺក្បាលមួយរំពេចដោយគ្មានហេតុផលច្បាស់លាស់

ប្រសិនបើមានសញ្ញាទាំងនេះកើតឡើង:

- ទូរស័ព្ទទៅសេវាសង្គ្រោះបន្ទាន់ឬយកមនុស្សទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិត ឬមណ្ឌលសុខភាពជាបន្ទាន់។
- ដាក់មនុស្សឱ្យសម្រួលអារម្មណ៍ និងសម្រាក។
- ដាក់មនុស្សក្នុងស្ថានភាពល្អ។
- តាមដានការដកដង្ហើមចេញចូលរបស់គេ

ជំងឺទឹកនោមផ្អែម និងសង្រ្គោះបន្ទាន់

តើធ្វើដូចម្តេចទើបមើលដឹងថាទឹកនោមផ្អែម?

អារម្មណ៍ប្តូរ

ញ៉ាំ

ស្លេកស្លាំង

បែកញើស

វិលមុខ

ព្រិលភ្នែក

ឈឺក្បាល

អស់កម្លាំងខ្លាំង

ការកើនឡើងឬថយចុះនៃការឃ្លានអាហារ

ប្រសិនបើមានសញ្ញាខាងលើនេះកើតឡើង:

- ពិនិត្យមើល ប្រសិនបើជនគ្រោះមានជំងឺទឹកនោមផ្អែម
- ប្រសិនបើជនរងគ្រោះមានលទ្ធភាពសុំឱ្យគាត់វាស់កម្រិតជាតិស្ករក្នុងឈាម
- ប្រសិនបើជនរងគ្រោះមានលទ្ធភាពបញ្ជូនជនរងគ្រោះទៅព្យាបាលជាតិស្ករ ឬគ្រួសារកូសក្នុងឈាមទៅតាមតម្រូវការ
- ប្រសិនបើជនរងគ្រោះសន្លប់មិនបានឆ្លើយតបការព្យាបាលឬគ្មានសុវត្ថិភាព ទូរស័ព្ទទៅកាន់សេវាសង្រ្គោះបន្ទាន់ ឬបញ្ជូនជនរងគ្រោះទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិត ឬមណ្ឌលសុខភាពជាបន្ទាន់។

ការការពារជំងឺស្លាប់

ជំងឺទឹកនោមផ្អែមនិងសង្គ្រោះបន្ទាន់

ជំងឺទឹកនោមផ្អែមនិងសង្គ្រោះបន្ទាន់នៅពេលដែលជាតិស្ករក្នុងឈាមទាបពេកឬខ្ពស់ពេកហើយចម្រោះក្នុងខ្លួនមិនអាចមានកម្រិតត្រឹមត្រូវ។

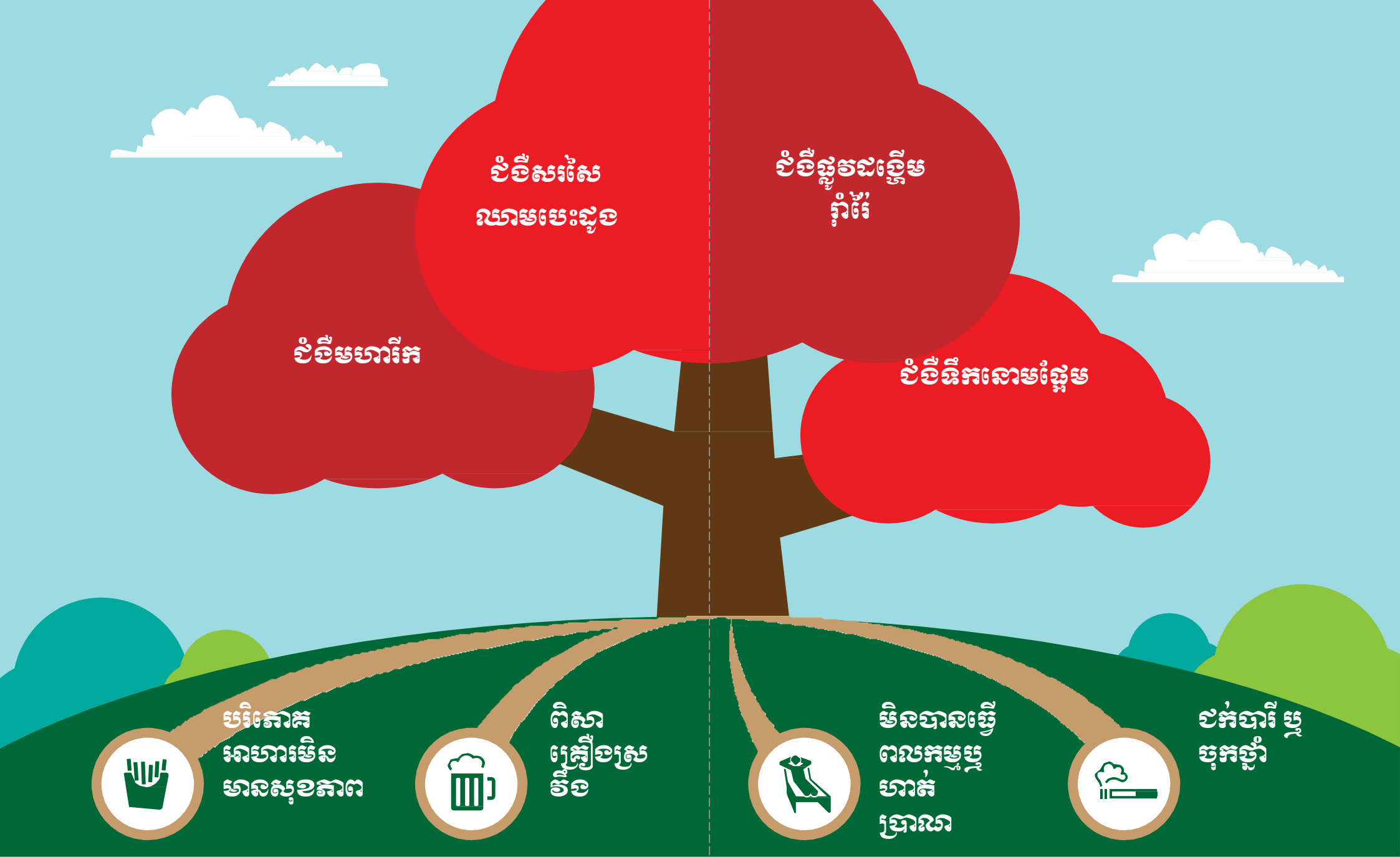
តើធ្វើដូចម្តេចទើបដឹងថាជំងឺទឹកនោមផ្អែម?

សញ្ញាកើតមានឡើងភ្លាមៗប៉ុន្តែមនុស្សភាគច្រើនដែលមានបញ្ហាទឹកនោមផ្អែមបានបង្ហាញឱ្យឃើញដូចខាងក្រោម:

១. ឈ្មួន និងឈឺក្បាល
២. ថប់អារម្ម និងដើរញ័រៗ
៣. ការប្រព្រឹត្តរោគចិត្ត មនុស្សនោះនឹងសំដែងនៅពេលដែលគេស្រវឹង
៤. បាត់ស្មារតី និង possibly a seizure

ប្រសិនបើមានសញ្ញាទាំងនេះកើតឡើង:

- ទូរស័ព្ទទៅសេវាសង្គ្រោះបន្ទាន់ឬយកមនុស្សទៅជួបវេជ្ជបណ្ឌិត ឬមណ្ឌលសុខភាពជាបន្ទាន់។
- ដាក់មនុស្សឱ្យសម្រួលអារម្មណ៍ និងសម្រាក។
- ដាក់មនុស្សក្នុងស្ថានភាពល្អ។
- តាមដានការដកដង្ហើមចេញចូលរបស់គេ

ជំងឺសរសៃ
ឈាមបេះដូង

ជំងឺប្រព័ន្ធបង្ហួច
ផ្លូវដង្ហើម

ជំងឺមហារីក

ជំងឺទឹកនោមផ្អែម

បរិកោគ
អាហារមិន
មានសុខភាព

ពិសារ
គ្រឿងស្រវឹង
វិញ

មិនបាលធ្វើ
ពលកម្មឬ
ហាត់
ប្រាណ

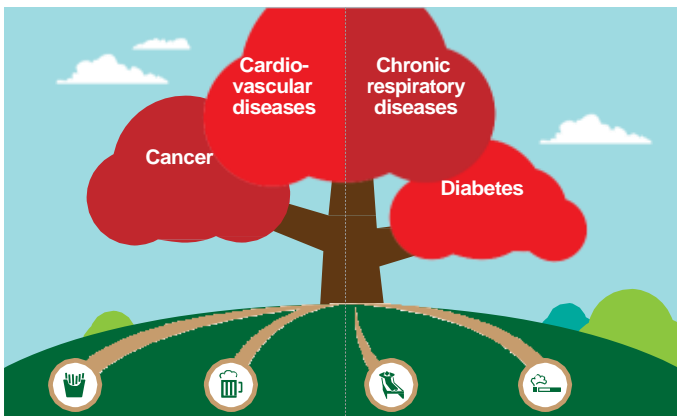
ជក់បារី
ឬ
ចុកថ្នាំ

ការការពារជំងឺមិនឆ្លង

រចនាសម្ព័ន្ធជំងឺមិនឆ្លង

១. លើករចនាសម្ព័ន្ធជំងឺមិនឆ្លងចំនួន៤ឡើង ដោយផ្អែកទៅលើជំងឺដែលមាននៅលើមែកធាង និងឫសនៃដើមឈើ

២. និយាយ:

ជំងឺសរសៃឈាមបេះដូង ជំងឺមហារីក ជំងឺផ្លូវដង្ហើមរ៉ាំរ៉ៃ និងជំងឺទឹកនោមផ្អែម រាប់ទៅមានប្រហែល៦៣ភាគរយដែលបានស្លាប់ក្នុងពិភពលោករៀងរាល់ឆ្នាំ។ ជំងឺទាំងអស់នេះអាចការពារបានលើស ៨០ភាគរយនៃគ្រប់ករណី។ ជំងឺមិនឆ្លងមិនអាចរីករាលដាលតាមរយៈការចម្លងរោគប្រូតូស្តីពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ឡើយ ប៉ុន្តែបណ្តាលមកពីបែបផែនការប្រព្រឹត្តិផ្ទាល់របស់មនុស្ស។

៣. ចង្អុលលើកត្តាហានិភ័យនៅលើឫសឈើ

៤. និយាយ:

ជំងឺមិនឆ្លងជាច្រើនរបបអាហារគ្មានសុខភាព មិនហាត់ប្រាណ ប្រើថ្នាំជក់ ផឹកស្រាច្រើនពេក។ ជំងឺមិនឆ្លងជាច្រើនអាចការពារបាននៅពេលមនុស្ស:

- បង្កើនការប្រព្រឹត្តដោយ:
  - ចាប់ផ្តើមសកម្ម
  - បរិភោគអាហារសុខភាព
- កាត់បន្ថយឬបោះបង់ចោលទម្លាប់ការប្រព្រឹត្តដែលគ្មានសុខភាពដូចជា:
  - ប្រើផលិតផលថ្នាំជក់
  - ផឹកស្រាដល់ចំណុះមួយដែលធ្វើឱ្យអន្តរាយដល់សុខភាព

ការការពារជំងឺមិនឆ្លង

ភាគការប៉ាន់ប្រមាណជំងឺមិនឆ្លង

ឆ្លើយសំណួរការប្រព្រឹត្តិមួយៗ

A ខ្លួនឯងផ្ទាល់	ចំណុច៣	ចំណុច២	ចំណុច១	ចំណុច-១	សរសេរចំណុចរបស់អ្នកខាងក្រោម
របបអាហារ: ផ្លែឈើឬបន្លែ៥មុខប្រចាំថ្ងៃ 	 ខ្ញុំហូប៥មុខឬលើស៥មុខប្រចាំថ្ងៃ	 ខ្ញុំហូបខ្លះៗដែរ ប៉ុន្តែតិចជាង៥មុខប្រចាំថ្ងៃ	 ខ្ញុំមិនហូបផ្លែឈើឬបន្លែជាប្រចាំទេ		
ការហាត់ប្រាណ: ហាត់ប្រាណ៣០នាទីប្រចាំថ្ងៃដើម្បីរក្សាខ្លួនអ្នកធ្វើចលនា។ សកម្មភាពដើរ ជិះកង់និងលើកដៃលើកជើង	 ខ្ញុំហាត់ប្រាណ៣០នាទី ឬលើសនេះប្រចាំថ្ងៃ	 ខ្ញុំហាត់ប្រាណតិចជាង៣០នាទីប្រចាំថ្ងៃ	 ខ្ញុំមិនដែលហាត់ប្រាណសោះ		
ការផឹកស្រាលើសកំណត់: ផឹកស្រាលើសពីមួយកូនកែវតូចក្នុងមួយថ្ងៃសម្រាប់ស្ត្រី និងបុរស 	 ខ្ញុំមិនផឹកស្រាទេ	 ខ្ញុំផឹកស្រា ១កែវទៅ២កែវក្នុងៗថ្ងៃ	 ខ្ញុំផឹកស្រាលើសពី៣កែវ		
ការប្រើថ្នាំជក់: ការប្រើថ្នាំជក់រួមទាំងការជក់បារីនិងផលិតផលដែលទំពារធ្វើពីថ្នាំជក់ឬរស់នៅក្នុងបន្ទប់តែមួយជាមួយអ្នកជក់បារី 	 ខ្ញុំមិនលេបប្រើថ្នាំជក់	 ខ្ញុំលេបប្រើថ្នាំជក់ជាង២ឆ្នាំមកហើយ	 ខ្ញុំលេបប្រើថ្នាំជក់តិចជាង៣ខែ	 ខ្ញុំកំពុងប្រើថ្នាំជក់ឬកំពុងស្ថិតក្នុងស្ថានភាពនៃផ្សែងបារ	

តើពិន្ទុការប៉ាន់ប្រមាណខ្លួនឯងមានន័យដូចម្តេច:

- អ្នកមានសុខភាពមិនល្អ ដាក់ក្នុងកម្រិត **ហានិភ័យខ្ពស់** នៃជំងឺមិនឆ្លង
- អ្នកមានការប្រព្រឹត្តិគ្មានសុខភាពខ្លះៗដាក់ក្នុងកម្រិត **ហានិភ័យមធ្យម** នៃជំងឺមិនឆ្លង។
- អ្នកមានសុខភាពល្អដាក់ក្នុងកម្រិត **ហានិភ័យទាប** នៃជំងឺមិនឆ្លង។ ធ្វើបានល្អ!

ពិន្ទុ

- 2-6 ពិន្ទុ
- 7-11 ពិន្ទុ
- 12 ពិន្ទុ

B សរុបពិន្ទុការប្រព្រឹត្តិរបស់អ្នក:

តើអ្នកជាបុរសមានអាយុលើសពី៤៥ឆ្នាំឬស្ត្រីដែលមានអាយុលើសពី៥៥ឆ្នាំមែនទេ?

Yes +0 ពិន្ទុ

No +1 0 ពិន្ទុ

តើក្រុមគ្រួសារអ្នកធ្លាប់មានប្រវត្តិជំងឺមិនឆ្លងឬទេ?

Yes +0 0 ពិន្ទុ

No +10 ពិន្ទុ

ចុងបញ្ចប់ការប៉ាន់ប្រមាណរបស់អ្នក: ដាក់ពិន្ទុយកចេញមកពី B និង C.

D

- 2 - 7 ពិន្ទុ**
ទៅគ្លីនិកដើម្បីវាយតម្លៃ
- 8 - 13 ពិន្ទុ**
ទៅរកជំនួយសម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃ
- 14 ពិន្ទុ**
ល្អណាស់! ទៅធ្វើការវាយតម្លៃដើម្បីពិនិត្យស្ថិតិសុខភាពទាំងអស់របស់អ្នក

កាលបរិច្ឆេទ

ប្រសិនបើអ្នកជាស្រ្តី តើអ្នកមានផ្ទៃពោះឬទេ?

បា

ទេ

អាយុ:

សម្បទាសុខភាព

ជំនួយការ

បរិវេណចង្កេះ:
រង្វាស់ជុំវិញពោះដើម្បីវាស់ទទឹងប្រសិនបើអ្នកកំពុងមានសុខភាពមិនល្អគឺមានខ្លាញ់ជុំវិញពោះច្រើន

បុរស: < 102 cm
ស្រ្តី: < 88 cm

បុរស: > 102 cm
ស្រ្តី: > 88 cm

រង្វាស់ចង្កេះ: _____

រង្វាស់ដងខ្លួន Body Mass Index (BMI):
រង្វាស់នេះដើម្បីវាស់ទទឹងប្រសិនបើអ្នកមានទម្ងន់មធ្យម ឬលើសទម្ងន់។

ចន្លោះ: 18.5 and 25

ចន្លោះ: 25.5 and 30

លើសពី 30

កម្ពស់: _____

សម្ពាធឈាម:
រង្វាស់នេះដើម្បីវាស់ទទឹងប្រសិនបើអ្នកដំណើរការឈាមក្នុងខ្លួនរបស់អ្នកក្នុងការនាំអុកស៊ីសែន និងសារធាតុបំបែកទៅទិញមីស៊ីក្លូរូបរបស់អ្នក។

90/60 and 120/80 mmHg

ចន្លោះ: 120/80 and 140/90 mmHg

លើសពី 140/90 mmHg

សម្ពាធឈាម: _____

ក្លិនិក

កម្រិតជាតិស្ករ:
ចំនួនជាតិស្ករក្នុងឈាមបន្ទាប់ពីមិនទាន់មានអាហារ និងទឹកចំនួន៨ម៉ោងមិននឹងធ្វើតេស្ត

ឈាម ហើយការវាស់វែងនេះដើម្បីឱ្យដឹងថា តើដំណើរការក្នុងខ្លួនអ្នកមានចម្រោះជាតិស្ករដូចម្តេច:

< 100 mg/dl

110-126 mg/dl

> 126 mg/dl

ស្ករក្នុងឈាម: _____

កម្រិតជាតិខ្លាញ់:
ការវាស់វែងរុក្ខជាតិដើមនៃខ្លាញ់ក្នុងសរសៃឈាមរបស់អ្នកដែលអាចធ្វើឱ្យស្ករសរសៃឈាមចេញចូលក្នុងបេះដូង

< 190 mg/dl

190-320 mg/dl

> 320 mg/dl

ខ្លាញ់ក្នុងឈាម DL cholesterol: _____

ចំណាំ: ប្រសិនបើសម្ពាធឈាមរបស់អ្នកទាបជាង 90/60 សូមបញ្ជូនទៅមណ្ឌលសុខភាពជាបន្ទាន់។

ជំនួយការវាយតម្លៃជាក់លាក់:

3 **ធ្វើការបានល្អ!** ទៅគ្លីនិកដើម្បីវាយតម្លៃទិន្នន័យសុខភាពរបស់អ្នក។ រួចត្រឡប់មកវិញជំនួយការវាយតម្លៃប្រចាំឆ្នាំ

1-2 **ការទទួលយកការប្រព្រឹត្តសុខភាពហានិភ័យទាប។** ទៅគ្លីនិកដើម្បីវាយតម្លៃទិន្នន័យសុខភាពរបស់អ្នក។ រួចត្រឡប់មកវិញជំនួយការវាយតម្លៃ៣ខែម្តង

1-3 **អ្នកប្រហែលជាមានជំងឺមិនឆ្លងឬមានហានិភ័យខ្ពស់** ទៅគ្លីនិកដើម្បីវាយតម្លៃទិន្នន័យសុខភាពរបស់អ្នក។

Your clinical assessment score:

2 **អ្នកស្ថិតក្នុងកម្រិតហានិភ័យទាបនៃជំងឺមិនឆ្លង។** ធ្វើការបានល្អ! អនុវត្តការប្រព្រឹត្តល្អដើម្បីហានិភ័យទាបនៃជំងឺមិនឆ្លង។ រួចត្រឡប់មកវិញឆ្នាំក្រោយដើម្បីពិនិត្យនិងរក្សាសុខភាពអ្នកឱ្យបានល្អ។

1 **អ្នកស្ថិតក្នុងកម្រិតហានិភ័យមធ្យមនៃជំងឺមិនឆ្លង។** អ្នកគួរតែតាមដានការប្រព្រឹត្តរបស់អ្នកដើម្បីការពារជំងឺមិនឆ្លង។ ទទួលបានជំនួយការវាយតម្លៃរៀងរាល់មួយឆ្នាំម្តង។

1 **អ្នកស្ថិតក្នុងស្ថានភាពជំងឺមិនឆ្លងឬកម្រិតហានិភ័យខ្ពស់** ណាត់ជួបជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃហួតចត់។

ផែនការសកម្មភាពសុខភាព

គោលដៅការប្រព្រឹត្តរបស់ខ្ញុំ: _____

មូលហេតុនៃការផ្លាស់ប្តូរ: _____

ផែនការការផ្លាស់ប្តូរការប្រព្រឹត្តរបស់ខ្ញុំ: _____

ការគាំទ្របណ្តាញការងាររបស់ខ្ញុំ: _____

កាតការប៉ាន់ប្រមាណហានិភ័យជំងឺមិនឆ្លង (ការណែនាំ)

ខ្លួនឯងផ្ទាល់

១. អ្នកទៅចូលរួមប្រជុំយកកាតការប៉ាន់ប្រមាណទេទៅជាមួយបុរសសុខទុក្ខតាមផ្ទះ។ យកកាតការប៉ាន់ប្រមាណនៅក្នុងឧបករណ៍ទាំងអស់របស់អ្នកដើម្បីមើល និងធ្វើតាម។

២. និយាយ:

- ចំណេះដឹងអំពីជំងឺហានិភ័យដែលមានសុខភាពល្អប្រសើរ។
- ការយល់ដឹងកម្រិតហានិភ័យនៃជំងឺមិនឆ្លងរបស់អ្នកអាចបញ្ជាក់ប្រសិនបើអ្នកស្ថិតក្នុងហានិភ័យកម្រិតទាប មធ្យម និងខ្ពស់នៃជំងឺឆ្លង។ ផ្អែកលើលទ្ធផលរបស់អ្នកអាចពិភាក្សា និងធ្វើការពិចារណាធ្វើដូចម្តេចដើម្បីមានហានិភ័យទាប។
- ៣. ចែកកាតប៉ាន់ប្រមាណហានិភ័យនៃជំងឺមិនឆ្លងទៅសមាជិកសហគមន៍។ ប្រសិនបើគាត់ត្រូវការសូមឱ្យគាត់បន្ថែមទៀត។
- ៤. លើកបង្ហាញកាតប៉ាន់ប្រមាណហានិភ័យនៃជំងឺមិនឆ្លងឱ្យសមាជិកទាំងអស់មើលឃើញ។

៥. និយាយ:

កាតប៉ាន់ប្រមាណហានិភ័យនៃជំងឺមិនឆ្លងចែកចេញជា៣ផ្នែក ក) កាតការប៉ាន់ប្រមាណខ្លួនឯង អាចធ្វើបានក្នុងថ្ងៃនេះ។ កាតជំនួយការនិងកាតប៉ាន់ប្រមាណភេទវិនិច្ឆ័យនិងពិភាក្សាក្នុងពេលបន្តិចទៀត។ ខ្ញុំនឹងពន្យល់អ្នកអំពីការបំពេញកាតទាំងអស់នេះ បន្ទាប់មកអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកបំពេញពិន្ទុក្នុងកាតទាំងអស់នេះដោយខ្លួនអ្នកផ្ទាល់។

ក្នុងផ្នែក (ក) ខ្ញុំនឹងវាស់កម្រិតការប្រព្រឹត្តរបស់បុគ្គលផ្ទាល់ក្នុងកត្តាហានិភ័យបន្ទាបមកសរសេរព័ណ្ណក្នុងគ្រប់ប្រអប់។ ខ្ញុំនឹងដាក់ពិន្ទុខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ក្នុងក្រឡាផ្នែកគ្រប់ទាំងអស់។ ផ្នែក ខ) ខ្ញុំនឹងបំពេញពិន្ទុរបស់ខ្ញុំ។ ប្រើប៊ិចចំណាំ និងបង្ហាញកាតប៉ាន់ប្រមាណជំងឺមិនឆ្លងផ្ទាល់ខ្លួនភ្លាមនោះអានឱ្យឮនិងគូសរង្វង់ជុំវិញការទទួលខុសត្រូវក្នុងកាតដោយផ្ទាល់តែម្តង។ បន្ថែមនូវចំណុចទាំងអស់របស់ អ្នកទៅក្នុងកាត។ បន្ទាប់មកបំពេញកាតបន្ទាប់ទៀត។

ផ្នែក គ) សំនួរព័ត៌មានសម្រាប់បុគ្គលផ្ទាល់ ទេ អាយុ ប្រវត្តិក្រុមគ្រួសារ។ ខ្ញុំគូសរង្វង់ជុំវិញចម្លើយក្នុងគ្រប់៣សំនួរ។

៦. ប្រើការខ្លៀន បិទភ្លើង និងបង្ហាញកាតប៉ាន់ប្រមាណជំងឺមិនឆ្លងសរសេរការឆ្លើយដោយផ្ទាល់នៅលើកាត។ គំរូតើអ្នកឆ្លើយតាមព្រលួញព័ណ្ណក្រហមគ្រប់សំនួរយ៉ាងដូចម្តេច?

៧. និយាយ:

ក្នុងផ្នែក ឃ) ខ្ញុំនឹងធ្វើការបូកសរុបពិន្ទុក្នុងផ្នែក (ខ) និង (គ) ចូលទៅក្នុងកាតការប៉ាន់ប្រមាណពិន្ទុរបស់ខ្ញុំ។ ប្រសិនបើមានការណែនាំឱ្យទៅជំនួយការការប៉ាន់ប្រមាណខ្ញុំនឹងទៅជាបន្ទាន់ដើម្បីយល់ដឹងឱ្យបាន

ប្រាកដអំពីហានិភ័យនៃជំងឺមិនឆ្លងរបស់ខ្ញុំ។

៨. ប្រសិនបើខ្ញុំមានសំនួរខ្ញុំនឹងសួរ

៩. និយាយ:

ឥឡូវនេះខ្ញុំមានជំងឺមិនឆ្លងហើយខ្ញុំយកជំហានការព្យាបាលជំងឺហើយខ្ញុំនៅតែចង់យកជំហានការប៉ាន់ប្រមាណខ្លួនឯងក្នុង៤សំនួរដំបូង សំនួរស្តីពីការប្រព្រឹត្ត។

ប្រសិនបើខ្ញុំមានជំងឺមិនឆ្លង ខ្ញុំចង់បានការប្រុងប្រយ័ត្នពិសេសអំពីជម្រើសធ្វើឱ្យមានសុខភាពល្អបំផុតតែខ្ញុំអាចធ្វើបានទេ។ ជម្រើសសុខភាពល្អរបស់ខ្ញុំនឹងជួយកាត់បន្ថយបញ្ហាមួយចំនួនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងជំងឺរបស់ខ្ញុំ និងការទំនាក់ទំនងនឹងជំងឺមិនឆ្លងផ្សេងៗទៀត។

១០. ឱ្យបិទនិងក្រដាសទៅក្រុមដើម្បីវាស់វែង។

១១. និយាយ:

ឥឡូវនេះអ្នកមានពេលបំពេញជាលក្ខណៈឯកជនក្នុងកាតការប៉ាន់ប្រមាណខ្លួនឯងផ្ទាល់នៃហានិភ័យនៃជំងឺមិនឆ្លង។ អ្នកមានពេល៥នាទីដើម្បីអានកាតនេះ និងរកពិន្ទុរបស់អ្នក។

១២. ប្រសិនបើអ្នកត្រូវការជំនួយកម្រិតខ្ពស់ក្នុងការបំពេញនេះដើម្បីជួយ។

១៣. ប្រសិនបើមានសួរអ្នកណាម្នាក់ដើម្បីចែករំលែក។ ដូចនេះធ្វើការពិភាក្សាជាមួយពួកគេអំពីកត្តាហានិភ័យ និងពិន្ទុ។ កុំបង្ខំឱ្យអ្នកណាម្នាក់ចែករំលែក ប្រសិនបើគេមិនចង់។

១៤. និយាយ:

សម្រាប់អ្នកដែលមានពិន្ទុ១៤ គឺល្អបំផុត! បន្តធ្វើការងារដ៏ល្អនេះ។ យើងបន្តការពិភាក្សាលើកម្រិតទាំងបីនៃការប៉ាន់ប្រមាណដើម្បីឱ្យក្រុមយល់ថាតើត្រូវត្រូវបញ្ចប់ការឆ្លើយកាតទាំងបីក្នុងពេលបន្ទាប់ ហើយពិន្ទុមានន័យដូចម្តេច។

១៥. ផ្តល់ការណែនាំដល់អ្នកទទួលបានលទ្ធផលដើម្បីទៅពិគ្រោះជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតប្រសិនបើមានការព្រួយបារម្ភដំពោះសុខភាពដែលត្រូវការយកចិត្តទុកដាក់ជាបន្ទាន់។

ត្រូវការជំនួយ

- ១. មុនពេលធ្វើការបង្ហាញក្នុងក្រុមឬធ្វើការពិភាក្សាសុំអ្នកស្ម័គ្រចិត្តសំដែងតួសាច់រៀងក្នុងកាតការប៉ាន់ប្រមាណ។ ពិភាក្សាជាមួយអ្នកស្ម័គ្រចិត្តអំពីការសំដែង ចាប់ផ្តើមប៉ាន់ប្រមាណសម្រាប់ក្រុម និងបង្ហាញកាតជំនួយការការប៉ាន់ប្រមាណគឺប្រើដើម្បីបញ្ជាក់ហានិភ័យ។
- ២. លើកបង្ហាញការប៉ាន់ប្រមាណជំងឺមិនឆ្លងឱ្យអ្នកទាំងអស់គ្នាឃើញ ហើយត្រឡប់ទៅម្ខាងទៀតបង្ហាញកាតជំនួយការប៉ាន់ប្រមាណភេទវិនិច្ឆ័យ។

៣. និយាយ:

កាតជំនួយការការប៉ាន់ប្រមាណរួមទាំងការវាស់ទំហំចង្កេះរបស់អ្នកកម្ពស់ ទម្ងន់ និងសម្ពាធឈាមខ្ញុំនឹងប្រើអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត។ តើខ្ញុំអាចប្រើស្ម័គ្រចិត្តខ្ញុំបានទេ សូមអញ្ជើញមកនេះ?

កាតការប៉ាន់ប្រមាណហានិភ័យជំងឺមិនឆ្លង (ការណែនាំ)

៤. និយាយ:

អរគុណចំពោះការស្ម័គ្រចិត្ត _____ នឹងសំដែងជាអ្នកទទួលបានលទ្ធផល មករកជំនួយការការប៉ាន់ប្រមាណ ហើយខ្ញុំជាអ្នកធ្វើការងារសុខភាព រួចរាល់ឬនៅ?

៥. ចែកកាតការប៉ាន់ប្រមាណជំងឺមិនឆ្លងទៅឱ្យអ្នកស្ម័គ្រចិត្តសហគមន៍។ ផ្តល់ជូនទៅតាមតម្រូវរបស់គាត់។

៦. និយាយ:

យើងចាប់ផ្តើមការវគ្គ១—វាស់ជំងឺវិញចង្កេះ។ ពោះធំខ្លាញ់ច្រើនជំងឺវិញ ពោះនោះរកឃើញថាមានហានិភ័យ។ ខ្ញុំនឹងចាប់ផ្តើមវាស់ខាងលើឆ្អឹង ត្រគាក បន្ទាប់មកវាស់ជំងឺវិញក្នុងកម្រិតចាប់ពីផ្ចិតរបស់គេ។ ខ្ញុំប្រាកថា វាមិនចង្អៀតទេ ដែលម៉ែត្រវាស់នោះគឺជាប្រសព្វទៅនឹងកម្រាល។ ខ្ញុំ ធ្វើឱ្យប្រាកដថាពេលវាស់នោះគាត់មិនទប់ផ្លើមផតពោះរបស់គាត់ទេ។
៧. បង្ហាញការវាស់ជំងឺវិញចង្កេះ: ចាប់ផ្តើមផ្នែកខាងលើឆ្អឹងត្រគាក បន្ទាប់មកវាស់ជំងឺវិញក្នុងកម្រិតជំងឺវិញផ្ចិត។ ខ្ញុំប្រាកថាវាមិនចង្អៀត ទេ ដែលម៉ែត្រវាស់នោះគឺជាប្រសព្វទៅនឹងកម្រាល។ ខ្ញុំធ្វើឱ្យប្រាកដ ថាពេលវាស់នោះគាត់មិនទប់ផ្លើមផតពោះរបស់គាត់ទេ។
៨. ប្រើបិទកត់សំគាល់ បង្ហាញអំពីការបំពេញការវាស់ជំងឺវិញចង្កេះ: បង្ហាញកាតជំនួយការការប៉ាន់ប្រមាណ។ សរសេរការវាស់ពិតប្រាកដ ក្នុងប្រអប់នៃកាតការប៉ាន់ប្រមាណនិងគូសជំងឺវិញមុខដែលឆ្លើយតបទៅ នឹងការវាស់វែងរបស់គេ។

៩. និយាយ:

ឥឡូវនេះយើងនឹងវាស់វែងដងខ្លួនរបស់គេ **Body Mass Index or BMI**. The BMI គឺជាការវាស់កម្ពស់ និងទម្ងន់ដើម្បីដឹងថាដងខ្លួន របស់អ្នកស្ថិតនៅក្នុងរង្វាស់ធម្មតា លើសទម្ងន់ ឬស្គមពេក។ ដំបូងសុំ គាត់ឱ្យដោះស្បែកជើងចេញខ្ញុំប្រើម៉ែត្ររបស់ខ្ញុំ។
វាស់កម្ពស់គាត់រួចសរសេរកម្ពស់នោះក្នុងប្រអប់កាតការប៉ាន់ប្រមាណ បន្ទាប់មកដាក់ជញ្ជីងទៅលើកម្រាលរួចឱ្យគាត់ឡើងឈរលើជញ្ជីងដោយ ដោះស្បែកជើងចេញ រួចខ្ញុំសរសេរទម្ងន់គាត់ក្នុងប្រអប់កាតការប៉ាន់ ប្រមាណ។
១០. បង្ហាញការវាស់កម្ពស់ដោយប្រើម៉ែត្រ និងទម្ងន់ដោយប្រើជញ្ជីង រាបស្មើផ្ទាល់ដី។

១១. និយាយ:

ឥឡូវនេះខ្ញុំមើលក្រិត BMI ដោយប្រើកម្ពស់ ទម្ងន់ដែលមានលេខ ចំនួនពីរដាក់បញ្ចូលគ្នាក្នុងរង្វាស់នេះ និងរកលេខ BMI របស់គេ រៀងខ្លួន។
១២. បង្ហាញកម្រិត BMI ដោយប្រើកម្ពស់ ទម្ងន់ដែលបានវាស់។ ប្រើក្តីខ្សែនិងសរសេរកម្ពស់ ទម្ងន់ទៅក្នុងប្រអប់និងគូសរង្វង់ជំងឺវិញ មុខដែលឆ្លើយតបទៅនឹងការវាស់នោះ។

១៣. និយាយ:

ឥឡូវនេះយើងវាស់សម្ពាធឈាម។ សម្ពាធឈាមគឺវាស់ដំណើរការសរសៃ ឈាមក្រហមទៅកាន់បេះដូង និងខួរក្បាល។ ដំបូងសុំឱ្យពួកគេអង្គុយ ស្ងៀមស្ងាត់មួយនាទី។ ខ្ញុំនឹងប្រើឧបករណ៍វាស់ឈាមដើម្បីវាស់សម្ពាធ ឈាមរបស់ពួកគេ។ រុំក្រណាត់នៃឧបករណ៍នៅដើមដៃស្មើនឹងកម្ពស់បេះ ដូងអង្គុយត្រូវស្តាប់និងពិនិត្យឱ្យច្បាស់នូវសញ្ញាសម្ពាធឈាមដោយចុចប៊ូ តុងរួចកត់លេខសម្ពាធឈាមក្នុងប្រអប់នៃកាត។ ខ្ញុំនឹងវាស់សម្ពាធឈាម នៃដៃម្ខាងទៀតតើវាដូចគ្នាឬទេ។ ប្រសិនបើខុសគ្នាលើសពី 10 mm Hg នោះការវាស់ដៃទាំងពីរគឺមិនមាននៅក្នុងកាតប៉ាន់ប្រមាណសូមប្រាប់ទៅ វេជ្ជបណ្ឌិតឱ្យដឹងអំពីរឿងនេះ។ ភាពខុសគ្នានេះអាចបង្កើនហានិភ័យនៃជំងឺ សរសៃឈាមបេះដូង។ ខ្ញុំនឹងសរសេរសម្ពាធឈាមទៅក្នុងប្រអប់ការប៉ាន់ ប្រមាណ។

- ១៤. បង្ហាញសម្ពាធឈាមទៅអ្នកដែលបានវាស់នោះ។
- ១៥. ប្រើក្តីខ្សែនិងបិទកត់សំគាល់ សរសេរការវាស់ពិតប្រាកដក្នុង ប្រអប់នៃកាតការប៉ាន់ប្រមាណ និងគូសជំងឺវិញមុខដែលឆ្លើយតបទៅនឹង ការវាស់វែងរបស់គេ។
- ១៦. ប្រើបិទកត់សំគាល់ គូសរង្វង់លើពិន្ទុកាតការប៉ាន់ប្រមាណរបស់អ្នក ទទួលបានលទ្ធផលដោយផ្ទាល់។ បន្ថែមចំណុចទាំងឡាយដែលមាន និងអារ លទ្ធផល និងបកស្រាយពិន្ទុឱ្យបាន។

១៧. និយាយ:

- ប្រសិនបើអ្នកទទួលបាន៣ ធ្វើការបានល្អ! ទៅក្តីនិកដើម្បីវាយតម្លៃទិន្នន័យសុខភាពរបស់ អ្នក។ រួចត្រឡប់មកវិញជំនួយការវាយតម្លៃប្រចាំឆ្នាំ
- ប្រសិនបើអ្នកទទួលបាន១ទៅ ២ ការទទួលបានការប្រព្រឹត្តសុខភាពហានិភ័យទាប។ ! ទៅក្តីនិក ដើម្បីវាយតម្លៃទិន្នន័យសុខភាពរបស់អ្នក។ រួចត្រឡប់មកវិញ ជំនួយការវាយតម្លៃ៣ខែម្តង
- ប្រសិនបើអ្នកទទួលបាន១ទៅ ៣ អ្នកប្រហែលអាចមានជំងឺមិនឆ្លងឬមានហានិភ័យខ្ពស់ ទៅក្តីនិក ដើម្បីវាយតម្លៃរោគវិនិច្ឆ័យ។

ប្រសិនបើលទ្ធផលពិន្ទុយើងឱ្យអ្នកត្រូវទៅវាយតម្លៃរោគសញ្ញាសូមទៅ មណ្ឌលសុខភាពដែលនៅជិតបំផុតជាបន្ទាន់ដើម្បីយល់ដឹងអំពី ហានិភ័យពិតប្រាកដ។
១៨. ប្រសិនបើមានសំណួរសូមសួរ
១៩. សូមប្រកាសប្រាប់ពេលវេលានិងទីកន្លែងដែលសាខារបស់អ្នកមាន ពេលរៀបចំជំនួយការការប៉ាន់ប្រមាណ។ ការជួយធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណ នេះគួរធ្វើ៣ខែម្តងដែលអ្នកទទួលបានលទ្ធផលអាចមកតាមដានសុខភាពជាប្រចាំ យ៉ាងហោចណាស់៣ខែម្តង។
២០. ណែនាំឱ្យអ្នកទទួលបានទៅពិគ្រោះជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតប្រសិនបើ គេមានការព្រួយអំពីសុខភាពដែលត្រូវការយកចិត្តទុកដាក់ជាបន្ទាន់។

ភាគការងារប្រមាណហានិភ័យជំងឺមិនឆ្លង (ការណែនាំ)

រោគវិនិច្ឆ័យ:

- ១. មុនពេលធ្វើការបង្ហាញក្នុងក្រុមឬធ្វើការពិភាក្សាស្តីអ្នកស្ម័គ្រចិត្តសំដែងតួសាច់រៀងក្នុងភាគការងារប្រមាណ។ ពិភាក្សាជម្រើសអ្នកស្ម័គ្រចិត្តអំពីការសំដែង ចាប់ផ្តើមប្រមាណសម្រាប់ក្រុម និងបង្ហាញកាតព្វកិច្ចការងារប្រមាណដ៏មិនឆ្លងឱ្យអ្នកទាំងអស់គ្នាឃើញ ហើយត្រូវទៅទៀតបង្ហាញកាតព្វកិច្ចការងារប្រមាណរោគវិនិច្ឆ័យ។
- ២. លើកបង្ហាញការងារប្រមាណដ៏មិនឆ្លងឱ្យអ្នកទាំងអស់គ្នាឃើញ ហើយត្រូវទៅទៀតបង្ហាញកាតព្វកិច្ចការងារប្រមាណរោគវិនិច្ឆ័យ។

៣. និយាយ

- សម្រាប់ការងារប្រមាណរោគវិនិច្ឆ័យគឺជាការវាស់វែងនូវរបស់អ្នក។ ដើម្បីបង្ហាញការងារប្រមាណរោគវិនិច្ឆ័យខ្ញុំនឹងប្រើអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត។ តើអ្នកអាចស្ម័គ្រចិត្តទេ? ខ្ញុំអាចស្ម័គ្រចិត្ត។
- សូមអញ្ជោះមកនេះ? អរគុណចំពោះការស្ម័គ្រចិត្ត។ អ្នកនឹងសម្លេងជាអង្គសមាជិកសហគមន៍មកធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ ខ្ញុំជាវេជ្ជបណ្ឌិតឬជាអ្នកជំនាញព្យាបាល។ រួចរាល់ឬនៅ?
- ៤. សម្លេងតូចជាមួយអ្នកស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីបង្ហាញឱ្យបានច្បាស់អំពីការរៀបចំធ្វើតេស្តឈាម សូមកុំបរិភោគអាហារ និងភេសជ្ជៈ៨ម៉ោងមុនពេលធ្វើតេស្តឈាម។
- ៥. ប្រាប់អ្នកស្ម័គ្រចិត្តរក្សាកាតព្វកិច្ចការងារប្រមាណដើម្បីជូនវេជ្ជបណ្ឌិតបានឃើញអំពីកត្តាបណ្តាលឱ្យមានហានិភ័យដែលមានស្រាប់។ រំលឹកក្រុមសូមរក្សាកាតព្វកិច្ចការងារប្រមាណនេះដើម្បីទុកជូនវេជ្ជបណ្ឌិតដែលគេទៅជួប។
- ៦. សម្លេងការយកឈាមពីអ្នកស្ម័គ្រចិត្ត។

៧. និយាយ

វេជ្ជបណ្ឌិតអ្នក ខ្ញុំសប្បាយចិត្តណាស់ដែលអ្នកមកធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យនេះ។ ខ្ញុំនឹងឱ្យអ្នកទៅមន្ទីរពិសោធន៍ដើម្បីធ្វើតេស្តឈាម។ ខ្ញុំនឹងពិនិត្យជាតិស្ករក្នុងឈាមរបស់អ្នកដើម្បីដឹងថាតើខ្លួនរបស់អ្នកអាចដំណើរការចម្រោះជាតិស្ករនៅក្នុងឈាមបានកម្រិតណា។ ហើយយើងអាចដឹងថាមានបញ្ហាដែលត្រូវការ។ អ្នកជំងឺខ្លះមិនបានអំពីខ្លួនគាត់ថាមានជំងឺមិនឆ្លង ពេលពិនិត្យឈាមរួចធ្វើឱ្យគាត់ដឹង។ មន្ទីរពិសោធន៍អាចធ្វើតេស្តជាតិខ្លួនឈាមដែលអាចជួយឱ្យអ្នកមានការប្រុងប្រយ័ត្នលើរបបអាហារកុំហូបខ្លាញ់ និងស្ករច្រើន។ ប្រសិនបើជាតិខ្លួនឈាមឡើងច្រើនអាចធ្វើឱ្យផ្នែកខាងក្នុងនៃសរសៃឈាមក្រហមនិងសរសៃឈាមទាំងឡាយពិបាកដំណើរការឈាមរុញទៅក្នុងបេះដូង។ ប្រសិនបើបេះដូងរបស់អ្នកដំណើរការខ្លាំងជាប់ជាប្រចាំនោះអ្នកនឹងមានហានិភ័យជំងឺឆ្លង។

៨. និយាយ

ឥឡូវនេះសំដែងមួយសប្តាហ៍កន្លងផុតទៅមន្ទីរពិសោធន៍បានចេញលទ្ធផលធ្វើតេស្តឈាមអ្នកទទួលបាន។ យើងតាមដានមើលថាតើអ្នកទទួលបាននោះទទួលបានយ៉ាងណាខ្លះលើភាគរោគវិនិច្ឆ័យការងារប្រមាណ។

- ៩. បន្តការសំដែងតួ ដាក់កម្រិតស្ករនិងខ្លាញ់របស់អ្នកទទួលបាន។ និយាយជាមួយអ្នកទទួលបានអំពីលទ្ធផលមន្ទីរពិសោធន៍មានអ្វីខ្លះ ហើយមានន័យថាម៉េច ដោយប្រើភាគប្រមាណដើម្បីណែនាំ។
- ១០. ប្រើក្តារខ្យង និងប៊ិចបង្ហាញអំពីគ្រូពេទ្យនិងអ្នកទទួលបានលទ្ធផលបញ្ចប់ការបំពេញរោគវិនិច្ឆ័យជាតិស្ករលើភាគប្រមាណយ៉ាងណា។ កំណត់យកចំណុចដែលសំខាន់។
- ១១. ប្រើប៊ិចក្តារខ្យងបង្ហាញចំណុចដែលគ្រូពេទ្យបំពេញលើភាគប្រមាណរោគវិនិច្ឆ័យ។ កំណត់យកចំណុចដែលសំខាន់។
- ១២. ប្រើប៊ិចក្តារខ្យងគូសរង្វង់ជុំវិញពិន្ទុអ្នកទទួលបានដោយផ្ទាល់នៅលើភាគដែលបង្ហាញនោះ។ បំពេញចំណុចសំខាន់ៗ និងអានបកស្រាយលទ្ធផល និងពិន្ទុដែលឱ្យ។

១៣. និយាយ

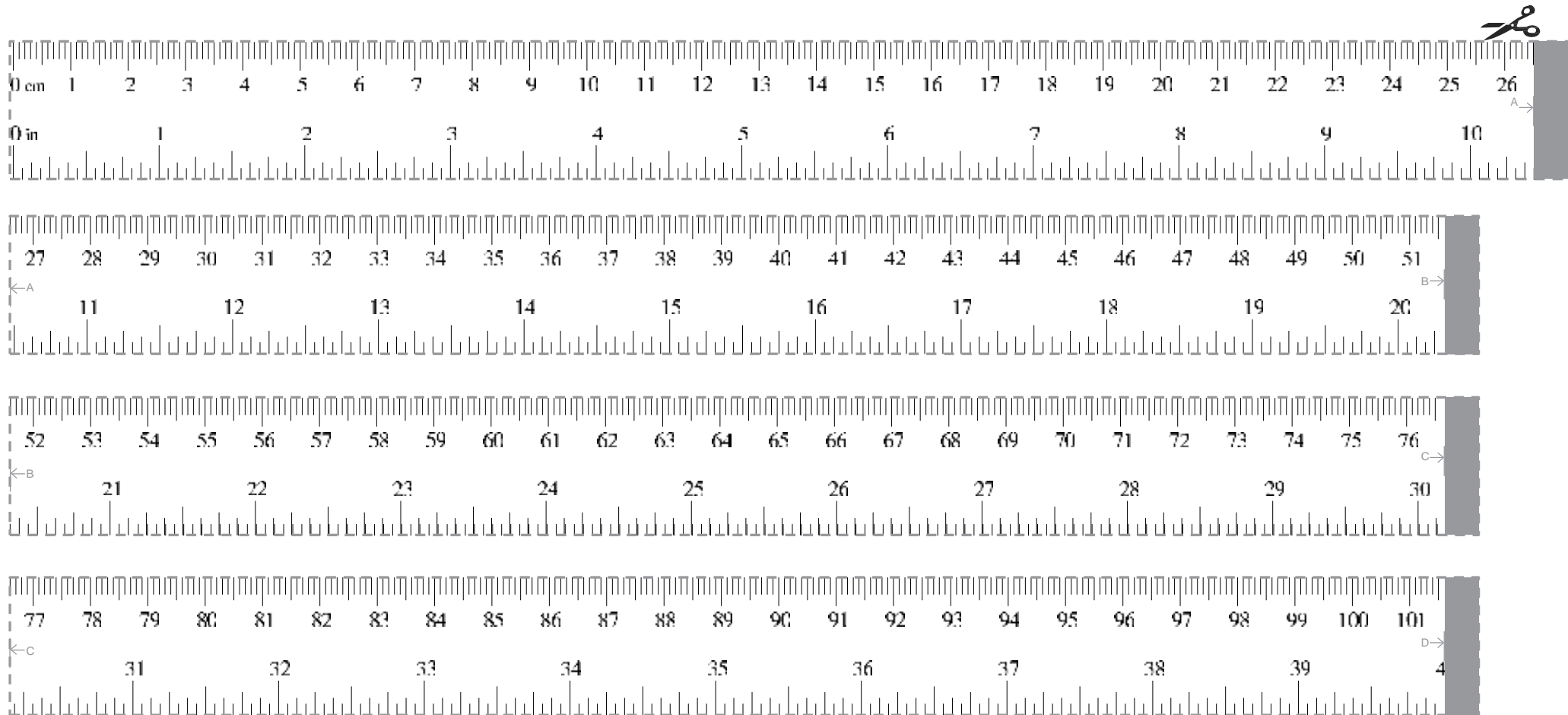
- ២ = អ្នកមានហានិភ័យនៃជំងឺមិនឆ្លងទាប ធ្វើការបានល្អ! បន្តការអនុវត្តការប្រព្រឹត្តល្អ។ ត្រឡប់មកជួបវេជ្ជបណ្ឌិតរាល់ឆ្នាំដើម្បីបន្តការរក្សាសុខភាពល្អ។
- ១ = អ្នកមានហានិភ័យនៃជំងឺមិនឆ្លងមធ្យម។ អ្នកគួរតាមដានការប្រព្រឹត្តរបស់អ្នកដើម្បីការពារជំងឺមិនឆ្លង។ ទទួលបានជំនួយការងារប្រមាណផ្សេងទៀត និងធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យឆ្នាំក្រោយ។
- ២ = អ្នកអាចមានជំងឺមិនឆ្លងរួចហើយឬអ្នកមានហានិភ័យខ្ពស់ចំពោះជំងឺមិនឆ្លង។ ណាត់ជួបជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតដើម្បីពិនិត្យវាយតម្លៃឱ្យបានហ្មតចត់។

- ១៤. សំណួរ និងចម្លើយ
- ១៥. ប្រគល់កាតគ្លីនិកលើអិតទៅវេជ្ជបណ្ឌិត មន្ទីរពេទ្យ និងមន្ទីរពិសោធន៍ដែលនៅជិតបំផុតដើម្បីធ្វើការវាយតម្លៃរោគវិនិច្ឆ័យ
- ១៦. ណែនាំអ្នកទទួលបានលទ្ធផលដើម្បីទៅពិគ្រោះជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតប្រសិនបើពួកគេមានការព្រួយបារម្ភចំពោះសុខភាពនិងតម្រូវឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ជាបន្ទាន់។

បន្ទាត់ការវាស់វែង (ផ្នែកទី១)

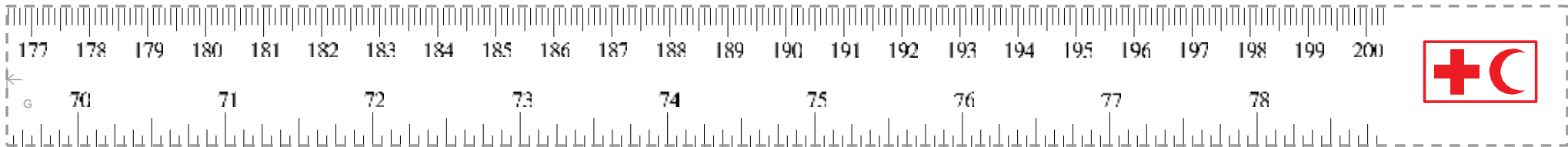
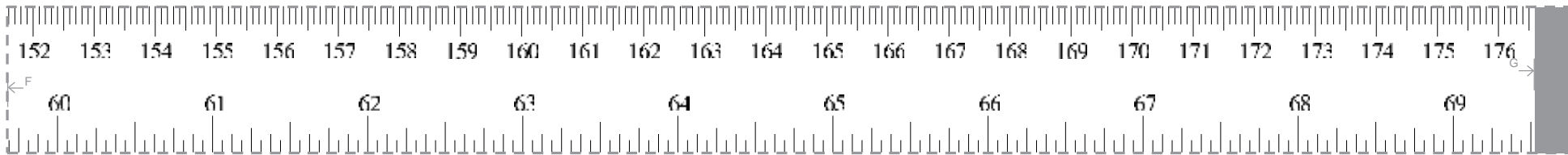
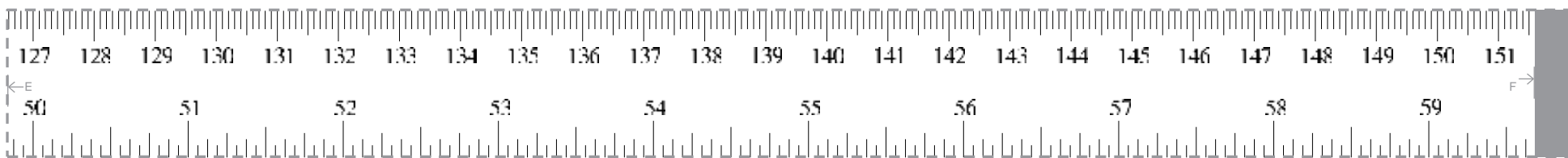
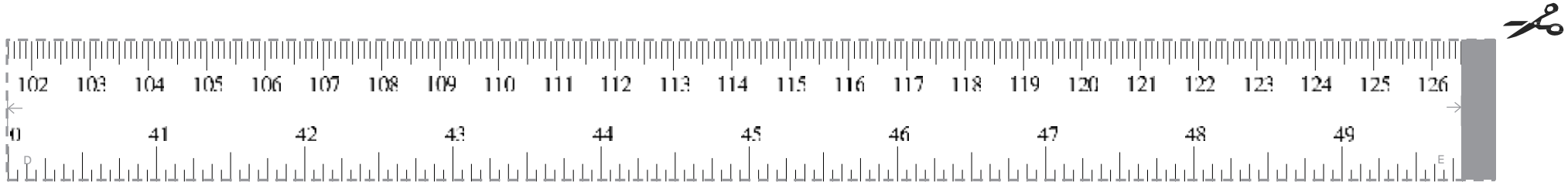
កាត់បន្ទាត់វាស់វែងតាមស្នាមបន្ទាត់ចុចៗ។ អ្នកមានបន្ទាត់សរុបចំនួន៨បន្ទះ។ ប្រើស្តុកបិទបន្ទាត់ទាំងអស់ឱ្យជាប់គ្នា (ពី A ទៅ A, B to B etc.) ភ្ជាប់បន្ទាត់នេះឱ្យស៊ីគ្នាតាមបន្ទាត់រហូតដល់បានបន្ទាត់មួយវែង។

បន្ទាត់ការវាស់វែង (ផ្នែកទី១)

កាត់បន្ទាត់វាស់វែងតាមស្នាមបន្ទាត់ចុចៗ។ អ្នកមានបន្ទាត់សរុបចំនួន៨បន្ទះ។ ប្រើស្តុតបិទបន្ទាត់ទាំងអស់ឱ្យជាប់គ្នា (ពី A ទៅ A, B to B etc.) ភ្ជាប់បន្ទាត់នេះឱ្យស៊ីគ្នាតាមបន្ទាត់រហូតដល់បានបន្ទាត់មួយវែង។

តារាងវាស់ទម្ងន់ និងកម្ពស់ Body Mass Index (BMI)

